

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик _____ језик ¹	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Српски као нематерњи језик ²	2	72	2	72	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
6.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
7.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
УКУПНО: А		19-21*	684-756*	20-22*	720-792*	20-23*	720-828*	20-23*	720-828*

Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1	Верска настава/Грађанско васпитање ³	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁴	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*
УКУПНО: А + Б		20-22*	720-792*	21-23*	756-828*	21-24*	756-864*	21-24*	756-864*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	20-22*	720-792*	21-23*	756-828*	21-24*	756-864*	21-24*	756-864*
2.	Пројектна настава ⁵	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава							1	36
5.	Настава у природи**	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности*	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

4 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези.

5 Пројектна настава је обавезна за све ученике.

6 Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

** Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником.

ПРВИ РАЗРЕД**ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК**

ЦИЉ: Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изража- вања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметнич- ких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

РАЗРЕД: први

Годишњи фонд часова: 180 часова

ИСХОДИ (По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:)	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ
<ul style="list-style-type: none"> - разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; - влада основном техником читања и писања ћириличног текста; - разуме оно што прочита; - активно слуша и разуме садржај књижевноу- метничког текста који му се чита; - препозна песму, причу и драмски текст; - одреди главни догађај, време (редослед дога- ђаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; - уочи ликове и прави разлику 	<p>ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ</p>	<p>Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се обрађују/текстови предвиђени за глобално читање. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре.</p> <p>Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат).</p> <p>Читање (шчитавање/глобално читање, гласно и тихо читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног.</p> <p>Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ђ, ћ; ц, ч; ј, љ).</p>

<p>између њихових позитивних и негативних особина;</p> <ul style="list-style-type: none"> - изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; - препозна загонетку и разуме њено значење; - препозна басну и разуме њено значење; - разликује слово, реч и реченицу; - правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпунк- цијским знаком на крају; - правилно употреби велико слово; - учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; - обликује усмену поруку служећи се одгова- рајућим речима; - усмено препричава; усмено прича према сли- ци/сликама и о доживљајима; - усмено описује ствари из непосредног окру- жења; - бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свако- дневном говору; - напамет говори краће књижевне текстове; - учествује у сценском извођењу текста; 	<h2>КЊИЖЕВНОСТ</h2>	<h3>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</h3> <h4>Поезија</h4> <p>Народна песма, <i>Ја сам чудо видео</i> Јован Јовановић Змај, <i>Зимска песма</i> Војислав Илић, <i>Пролетња зора/Воја Царић,</i> <i>Пролеће/Мира Алечковић, Ветар сејач</i> Десанка Максимовић, <i>Првак; Хвалисави зечеви/У гостима/Ливадско звонце</i> Гвидо Тартаља, <i>Китова беба/Мрави/Постеља за зеку</i> Бранко Попић, <i>Јежева кућица</i> (читање у наставцима) Душан Радовић, <i>Јесења песма/Срећна Нова година</i> Љубивоје Ршумовић, <i>Ау што је школа zgodна;</i> <i>Дете/Деца су украс света</i> Стеван Раичковић, <i>Цртанка/Бранислав Лазаревић,</i> <i>Слика</i> Перо Зубац, <i>Добар друг ти вреди више</i> Драгомир Ђорђевић, <i>Није лако бити дете</i> Проза Народна прича, <i>Свети Сава и ђаци</i> Народна прича, <i>Деда и репа /Голуб и пчела</i> Народна басна, <i>Лисица и гавран</i> Доситеј Обрадовић, <i>Два јарца; Две козе</i> Лав Николајевич Толстој, <i>Два друга</i> Драган Лукић, <i>Јоца вози тролејбус/Игор Коларов,</i> <i>Дум-дум Оливер и његов бубањ</i> Ђуро Дамјановић, <i>Дан кад је јутро било слово/Весна</i> Ћоровић Бутрић, <i>Ноћни ћошак</i> Избор из народних и ауторских загонетки (Десанка Максимовић, <i>Загонетке лаке за прваке ђаке, Загонетке</i> Григора Витеза и Бране Цветковића) Драмски текстови Гвидо Тартаља, <i>Зна он унапред</i> Душан Радовић, <i>Тужабаба</i> Александар Поповић, <i>Неће увек да буде први</i></p>
---	---------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> - пажљиво и културно слуша саговорнике; - слуша, разуме и парафразира поруку; - слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и дожи- вљавања; - примењује основна правописна правила; - пише читко и уредно; - писмено одговара на постављена питања; - спаја више реченица у краћу целину; - пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила; - гласно чита, правилно и са разумевањем; - тихо чита (<i>у себи</i>) са разумевањем прочи- таног; <p>пронађе информације експлицитно изнете у тексту.</p>		<p>Бора Ољачић, <i>Први дан у школи</i> Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Свети Сава, Вук Стефановић Караџић, знаменита завичајна личност и др.); Милан Шипка: <i>Буквар</i> ДОМАЋА ЛЕКТИРА <i>Јован Јовановић Змај</i>, Песме за децу (избор) Избор из басни и сликовница за децу Књижевни појмови:</p> <ul style="list-style-type: none"> - песма; - прича; - догађај; место и време збивања; - књижевни лик – изглед, основне особине и поступци; - драмски текст за децу; - шаљива песма; - басна; <p>загонетка.</p>
	ЈЕЗИЧКА	<p>Реченица; реч; слово. Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. Реченице као обавештење, питање и заповест. Велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (јед- ночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа. Правилно потписивање (име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.</p>

	КУЛТУРА	Говорење	Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Причање, препричавање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценско извођење текста (драмско и луткарско). Богађење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре.
		Слушање	Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слушне пажње.
		Писање	Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста Реченице/кратак текст погодан за диктирање.
		Читање	Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др. Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативни текстови: 1. уџбенички: Милан Шипка, <i>Буквар</i> ; текстови о знаменитим личностима српске културе; 2. вануџбенички: о правилима учтивног понашања (бонтон); о месту у којем ученици живе; о животињама итд.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

ЦИЉ: Циљ учења предмета *математика* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

РАЗРЕД: први

Годишњи фонд часова: 180 часова

ИСХОДИ (По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:)	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ
<ul style="list-style-type: none"> -одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; -упореди предмете и бића по величини; уочи и именује геометријске облике предме- та из непосредне околине; -именује геометријска тела и фигуре; -групише предмете и бића са заједничким својством; -сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика; -разликује: криву, праву, изломљену, затворе- ну и отворену линију; -црта праву линију и дуж помоћу лењира 	ГЕОМЕТР ИГА	<p>ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК ПРЕДМЕТА</p> <p>Просторне релације. Величина предмета и бића. Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао.</p>
	ЛИНИЈЕ	<p>Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија. Дуж.</p>

<ul style="list-style-type: none"> -броји унапред и уназад и са прескоком; -прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој; -користи редне бројеве; -разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; -користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; -сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак; -сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; -растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; - реши текстуални задатак са једном операцијом; 	БРОЈЕВИ	<p>Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоредивање бројева. Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој. Својства сабирања. Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом. Динар, кованице и новчанице до 100 динара.</p>
<ul style="list-style-type: none"> -уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; -прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; -измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере; -преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства. 	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<p>Мерење дужине нестандартним јединицама мере.</p>

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СВЕТ ОКО НАС

ЦИЉ: Циљ учења предмета *свет око нас* јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

РАЗРЕД: ПРВИ

Годишњи фонд часова: 72 часа

ИСХОДИ (По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:)	ОБЛАСТ/ ТЕМА		САДРЖАЈИ
<p>препозна и исказе радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; правремено и примерено ситуацији исказе своје основне животне потребе за храном, во- дом и одласком у тоалет; се понаша тако да уважава различитости сво- јих вршњака и других људи; придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; сарађује са вршњацима у заједничким актив- ностима; одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; чува своју, школску и имовину других; прати инструкције одраслих у опасним ситу- ацијама: поплава, земљотрес, пожар; својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом</p>	НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ	Ја и други	<p>Основна осећања (радост, страх, туга и бес). Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоа- летом). Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима.</p>
		Породични дом, школа	<p>Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Празници: породични, школски.</p>
		Здравље и безбедност	<p>Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру). Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода).</p>

<p>кретања ули- цом са и без тротоара и преласка улице; снађе се у простору помоћу просторних од- редница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра посматрањем и опипавањем предме- та одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, хрпаво- глатко; учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене; разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;</p>		<p>Оријентација у простору и времену</p>	<p>Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред- назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, об- даница и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.</p>
<p>препознаје облике појављивања воде у непо- средном окружењу: потоци, реке, баре, језера; препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; идентификује биљке и животиње из непо- средног окружења на основу њиховог споља- шњег изгледа; уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; препознаје главу, труп, руке и ноге као дело- ве тела и њихову улогу у његовом свакоднев- ном животу; препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом</p>		<p>Разноврсност природе</p>	<p>Сунчева светлост и топлота. Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање. Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег. Облици појављивања воде у непосредном окружењу. Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине мате- ријале. Изглед земљишта: равница, брдо, планина. Изглед земљишта у непосредном окружењу. Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност; Карактеристичне биљке и животиње у непосредном</p>

<p>свакодневном функционисању и сазнавању окружења; штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.</p>			<p>окружењу. Изглед и делови тела биљака. Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката. Човеково тело – делови тела (глава, труп, руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириса и додира). Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека. Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).</p>
---	--	--	--

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЦИЉ: Циљ учења предмета *ликовна култура* је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

РАЗРЕД: ПРВИ

Годишњи фонд часова: 36 часова

ИСХОДИ (По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:)	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; црта на различитим подлогама и форматима папира; користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; обликује једноставне фигуре од меког материјала; одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала;</p> <p>преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања;</p>	<p>ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ</p>	<p>Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави.</p> <p>Уметничка занимања и продукти. Слика – сликар, вајар – скулптура, фотограф – фотограф, фија... Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници.</p> <p>Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања.</p>
	<p>ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ</p>	<p>Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рогљасто). Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно).</p> <p>Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надолу). Безбедност у саобраћају – илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача.</p> <p>Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у току дана. Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.</p>

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА

ЦИЉ: Циљ учења предмета *музичка култура* је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

РАЗРЕД: ПРВИ

Годишњи фонд часова: 36 часова

ИСХОДИ (По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:)	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музи- ке и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; разликује одабране звукове и тонове, пе- вање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; препозна музички почетак и крај и пона- вљање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу;</p> <p>повезује музичко дело у односу на њему бли- ске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела;</p> <p>поштује договорена правила понашања при слушању музике;</p> <p>користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука;</p> <p>изговара у ритму уз покрет бројалице;</p> <p>пева по слуху песме различитог садржаја и</p>	<p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња. Композиције које илуструју различита осећања.</p> <p>Звук и тон (извори).</p> <p>Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школ- ско звоно, аутомобилска сирена...).</p> <p>Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак – дуг), јачина (гласан – тих), висина (висок – дубок).</p> <p>Тишина и одсуство звука.</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један сви- рач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечано- сти, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...).</p> <p>Музичка прича.</p>

<p>расположења; пева по слуху уз покрет народне песме, му- зичке игре; примењује правилан начин певања и дого- ворена правила понашања у групном певању и свирању; свира по слуху звучне ономатопеје и илу- страције, ритмичку пратњу уз бројалице и пе- сме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; повезује почетне тонове песама-модела и јед- ноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; учествује у школским приредбама и манифе- стацијама; направи дечје ритмичке инструменте; ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројали- це, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким ударалкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; изабере према литерарном садржају одгова- рајући музички садржај.</p>	<hr/> <p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (це-де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар...).</p> <hr/> <p>Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу. Звучне ономатопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зеле- но, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). Дечји ритмички инструменти и начииа свирања на њима. Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтерна- тивним изворима звука. Свирање графички представљеног ритма. Музички бонтон.</p>
--	---	---

	<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p>	<p>Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала.</p> <p>Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизи- зацијом.</p> <p>Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша.</p> <p>Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука.</p> <p>Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројали- це, песме и музичке игре.</p> <p>Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, раз- личитим покретима, предметима и дечјим ритмичким инструментима.</p> <p>Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу. Стварање једноставне мелодије на краћи текст.</p> <p>Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче – праћење литерарног текста.</p>
--	--	--

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ: Циљ учења предмета *физичко и здравствено васпитање* је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

РАЗРЕД: ПРВИ

Годишњи фонд часова: 108 часова

ИСХОДИ (По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:)	ОБЛАСТ/ ТЕМА		САДРЖАЈИ
<ul style="list-style-type: none"> - примени једноставне, двоставне општепри- премне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује и користи усвојене моторичке ве- штине у игри и у свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - примењује правилну технику дисања прили- ком вежбања; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, спра- вама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; 	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		<p>Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.</p>
		МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Ходање и трчање
		Скакања и прескакања	<p>Поскоци у месту. Поскоци у кретању. Скакања удаљ. Скакања увис. Прескакање дуге вијаче. Вежбе скакања и прескакања упором рукама. Игре уз коришћење различитих облика</p>

<ul style="list-style-type: none"> - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код себе и других; - уочи разлику између здравог и болесног стања; - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - схвати значај коришћења воћа у исхрани; - правилно се понаша за столом. 		<p>Бацања и хватања</p> <p>Пузања, вишења, упори и пењања</p> <p>Вежбе на тлу</p>	<p>скакања и прескакања.</p> <p>Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис. Вођење лопте. Додавање лопте. Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ.</p> <p>Пузања на тлу. Пењања. Провлачења. Вис лежећи опружено. Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном. Упори.</p> <p>Основни садржаји Основни ставови и положаји. Поваљка на леђима. Став на лопатицама (свећа). Колут напред из чучња у чучањ. Поваљка на стомаку. Састав од научених елемената. Игре</p>
--	--	--	--

			<p>са усвојеним вежбама.</p> <p>Проширени садржаји Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.</p>
		Вежбе равнотеже	<p>Ходање по линији. Ходање по шведској клупи. Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди. Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди.</p>
		Вежбе са реквизитима	<p>Вежбе обликовања са реквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом.</p>
		Плес и Ритмика	<p>Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и уз музичку пратњу. Галоп напред. Дечији поскок. Њихање и кружење вијачом или траком. Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред. Народно коло по избору.</p>
		Полигони	<p>Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби).</p>
	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Култура вежбања и играња	<p>Основни термини у вежбању. Вежбама безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада. победим. Навијам фер.</p>

		Здравствено вас- питање	Упознај своје тело. Растемо. Видим, чујем, осећам. Моје здравље. Ко све брине о мом здрављу. Лична хигијена. Хигијена простора у коме живим. Хигијена простора у коме вежбам. Животне намирнице и правилна исхрана. Заједно за столом.
--	--	------------------------------------	--

3.	<p>Чист ваздух дубок удах</p> <p>трајање – 5 часова</p>	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено описује ствари из непосредног окружења; • спаја више реченица у краћу целину; • уме да самостално пронађе информације експлицитно изнете у тексту; <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене; • сарађује са вршњацима у заједничким активностима; • повезује резултате учења и рада са уложеним трудом; <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи; • са другим ученицима доприноси промоцији акције и вреднује је. 			x	x						
4.	<p>Гозба за птице</p> <p>трајање – 4 часа</p>	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • пронађе информације експлицитно изнете у тексту; • чита гласно, правилно и са разумевањем; • спаја више реченица у краћу целину; <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; • преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; • понаша се тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи. 				x	x					

8.	<p>Јесте ли за шољу чаја?</p> <p>трајање – 8 часова</p>	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> • самостално пронађе информације експлицитно изнете у тексту; • обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; <p>Свет око нас</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентификује биљке из непосредног окружења на основу њиховог изгледа; • понаша се тако да не угрожавају биљке у непосредном окружењу, не чупа биљке из корена; • повезујерезультате учења и рада са уложеним трудом: <p>Ликовна култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • црта на различитим подлогама и форматима папира; • користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; <p>Математика</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује новчане апоене до 100 динара и упоређује их; <p>Грађанско васпитање</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује и преузима различите улоге у групи; • доприноси промоцији акције и вреднује је. 									x	x	x
Укупно 36 часова													

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – 1. РАЗРЕД

Циљ наставе енглеског језика у првом разреду је оспособљавање ученика да на енглеском језику комуницирају у усменом облику, на основном нивоу, о темама из њиховог непосредног окружења, као и подстицање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика и олакшавање разумевања других и различитих култура и традиција. Стимулише критичко и креативно мишљење, радозналост и истраживачки дух и омогућава одговарајући социјални и интелектуални развој ученика.

Преглед тема/комуникативних функција, исхода, наставних садржаја и оперативних задатака, броја часова по теми и укупно

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Број часова по теми	Обрада	Остали типови
	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:	Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:			
1. Introduction Увод Поздрављање и представљање.	- поздраве и отпоздраве примењујући најједноставнија језичка средства; - разумеју и примењују устаљена правила учтиве комуникације.	Изразе и речи које се користе код представљања и упознавања – <i>Hello. I'm (Miloš). Goodbye</i> ; реаговање на усмени импулс саговорника (наставника); успостављање контакта при сусрету.	1	0,5	0,5
2. Welcome to Happy House! Добродошли у срећну кућу! Поздрављање; представљање себе и других; давање и тражење информација о другима.	-представе себе и другог; -поздраве и отпоздраве примењујући једноставна језичка средства; -разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговоре на њих; - разумеју и користе формалне и неформалне поздраве и поштују устаљена правила учтивости.	Изразе који се користе за поздрављање, представљање, и основну друштвену комуникацију са вршњацима – <i>Hello! I'm (Rodney). What's your name? Who's this? It's (Otto/me). Good morning / afternoon. Goodbye. See you!; Here's a window/roof/floor; Come in! What's the matter?</i> песме и приче које се односе на тему.	9	3	6
3. Pens and pencils Пенкала и оловке Описивање предмета; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности; изражавање количина; разумевање и давање једноставних налога.	- препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју позив и реагују на њега; - упуте позив на заједничку активност; - разумеју једноставне исказе који се односе на количине; поставе питања и саопште количине једноставним језичким средствима; - разумеју и реагују на кратке налоге; - упуте кратке налоге; - разумеју и препознају сличности и разлике у животу у школама у ВБ и код нас; - прикладно упуте, прихвате/одбију позив.	Речи којима се именују предмети из учионице и школски прибор; бројеве до 10; језичке структуре и изразе- <i>What's this? It's a.... Is it a... ? Yes, it is/No, it isn't There's a (book). This is my bag. How many (pencils)? Five (pencils). Three and one more is four. Clap. Look. Come on everybody! Do the conga. Dance with me. Yes. No. Thank you;</i> песме и приче које се односе на тему.	9	3	6

4. Come and play Дођи да се играмо Описивање предмета; позив на заједничку активност; изражавање количина; изражавање упутства и налога.	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - разумеју позив и на заједничку активност и реагују на њега; упуте позив на заједничку активност; - разумеју и одговоре на питања која се односе на количине; поставе питања која се односе на количине; - разумеју и реагују на кратке налоге; - дају кратке налоге; - певају дечје песме одговарајућег садржаја; - прикладно упуте, прихвате/одбију позив. 	Речи којима се именују играчке, боје и облици; језичке структуре и изразе <i>What's this? It's a car/doll/ drum... What colour is the (train) It's blue/green.... How many green (dolls)? Four green dolls. It's a square/triangle/circle. How many red triangles? Three red triangles. Let's have fun! Beat the drum/play the guitar/ fly a plane/drive a car; Please, be quiet! Stop it!</i> песме и приче које се односе на тему.	9	3	6
5. Culture: School time Култура – Време је за школу Описивање места.	<ul style="list-style-type: none"> - разумеју једноставне описе места и реагују на њих; - опишу место користећи једноставна језичка средства; - уоче сличности и разлике у начину живота у школама у ВБ и код нас. 	Речи којима се именују предмети за личну употребу у школи; језичке структуре и изразе <i>What's in your classroom? There's a bag/lunchbox...</i>	1	0,5	0,5
6. Happy Christmas! Срећан Божић! Честитање; изражавање жеља	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; - упуте једноставне честитке; - уоче сличности и разлике у начину прославе Божића и Нове године у ВБ и код нас; - певају традиционалне, дечје Божићне песме. 	Изразе и речи које се односе на Божић и честитање Божића и Нове године - <i>a Christmas tree/fairy/bell /star, Merry Christmas. Happy New Year. Look!</i> језичку структуру за изражавање жеља - <i>What do you want? I want...;</i> Божићну причу и песмицу <i>We wish you a merry Christmas.</i>	3	0,5	2,5
7. Dressing up Облачење Описивање предмета; изражавање количина; изражавање допадања; исказивање савета и упозорења.	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; - разумеју и одговоре на питања која се односе на количине; поставе питања која се односе на количине; - разумеју и реагују на једноставне савете и упозорења; - упуте кратке савете и упозорења; - поштују правила учтивне комуникације-адекватно реаговање на савете и упозорења. 	Изразе и речи којима се именују делови одеће; језичке структуре и изрази којима се описују предмети и изражавају количине <i>Where's my hat/jumper/skirt/ shoe /T-shirt/sock?; This is my black/grey/ purple/white T-shirt. How many orange T-shirts? Four orange T-shirts,</i> којима се изражава допадање- <i>This is my favourite (T-shirt). What's your favourite (T-shirt)?,</i> којима се дају савети и упозорења и реагује на њих - <i>Put on/Take off your (hat). Don't forget your (hat). Be careful! Here you are. Thank you;</i> приче и песме које се односе на тему.	9	3	6

<p>8. Happy birthday Срећан рођендан Честитање; изражавање количина и поседовања; позив на заједничку активност; изражавање упутстава и налога; давање основних информација о себи.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; - упуте једноставне честитке; - разумеју и одговоре на питања која се односе на количине; поставе питања која се односе на количине; - разумеју једноставне исказе којима се изражава поседовање / непоседовање и реагују на њих; - траже и дају једноставне исказе којима се изражава поседовање; - разумеју позив и на заједничку активност и реагују на њега; упуте позив на заједничку активност; - разумеју и реагују на кратке налоге; - дају кратке налоге; - разумеју јасно постављена питања личне природе и одговоре на њих; - постављају једноставна питања личне природе; - уоче сличности и разлике у начину прославе рођендана; - певају рођенданску песму и играју рођенданске игре. 	<p>Речи којима се именују предмети везани за рођендан - <i>a balloon, a present, a badge, a cake, a card, a candle...</i>; језичке структуре <i>What have you got? I've got a (present). How many candles on your cake? How old are you? Are you (six)? I'm seven (years old). What's that? Is that a radio? Is it a green pencil? (Let's) jump / dance / shake / clap. Stamp your feet. Come and see. Open it;</i> честитање рођендана <i>Happy birthday to you!</i>; приче и песме које се односе на тему.</p>	9	3	6
<p>9. Culture: Good morning! Добро јутро! Изражавање допадања; описивање појава.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне исказе којима се изражава допадање и реагују на њих; - траже и дају једноставне исказе којима се изражава допадање; - уоче сличности и разлике у начину исхране у ВБ и код нас. 	<p>Речи којима се именују храна и пиће; језичке структуре и изразе <i>What's for breakfast? What's your favourite breakfast? My favourite breakfast is...</i></p>	1	0,5	0,5
<p>10. Happy Easter ! Срећан Ускрс! Честитање; изражавање количине.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; - упуте једноставне честитке; - разумеју и одговоре на питања која се односе на количине; поставе питања која се односе на количине; - уоче сличности и разлике у начину прославе Ускрса у ВБ и код нас; - певају традиционалне, дечје Ускршне песме. 	<p>Изразе и речи које се односе на Ускрс - <i>Happy Easter. It's Easter Day. It's an Easter egg/a rabbit/chicken/basket.</i> језичку структуру <i>How many eggs in Anna's basket?</i> песме и приче које се односе на тему.</p>	2	0,5	1,5

11. Bathtime Време за купање Изражавање свакодневних радњи и способности; разумевање и давање једноставних налога; описивање појава.	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју исказе у вези са свакодневним радњама и способностима и реагују на њих; - изражавају свакодневне активности и способности једноставним језичким средствима; - разумеју и реагују на кратке налоге; - дају кратке налоге; - разумеју и дају кратке описе појава; - разумеју животне навике у ВБ. 	Речи којима се именује прибор за личну хигијену и температурне разлике; језичке структуре и изразе <i>I wash my face / brush my teeth... every day. Wash your hands. Dry your hair. Here's my/your shampoo/soap/towel/toothbrush / duck/hairbrush. Can you click your fingers/wink your eyes/touch your toes...? Yes, I can. / No, I can't. Wash your face! Dry your hair! It's hot/cold/warm;</i> песме и приче које се односе на тему.	9	3	6
12. Animal friends Животиње пријатељи Изражавање допадања/недопадања; исказивање положаја у простору; исказивање једноставних научних чињеница; изражавање потреба и осећања.	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; - траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - разумеју исказе везане за појаве – научне чињенице и реагују на њих; - исказују научне чињенице најједноставнијим језичким средствима; - разумеју свакодневне исказе који се односе на изражавање осећања; - изразе своја осећања једноставним језичким средствима; - разумеју сличности и разлике у односу људи према живом и неживом свету у ВБ и код нас. 	Речи којима се именују кућни љубимци и дивље животиње; језичке структуре и изразе <i>Do you like (cats)? Yes, I do. / No, I don't. There's a dog in the kitchen. Where's Otto? On the chair/on the bed. Where do tigers live? On land. In water. Oh, what's the matter. Don't cry. It's OK. I'm happy/sad;</i> приче и песме које се односе на тему.	9	3	6
9. Culture: Party time! Време је за забаву! Описивање места и положаја у простору.	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне описе и исказе који се односе на описивање положаја у простору и реагују на њих; - траже и дају једноставне исказе који се односе на положај предмета у простору; - уоче сличности и разлике у начину прославе рођендана у ВБ и код нас (уобичајени поклони, украси, послужења и забава). 	Речи којима се именују одевни и други украси за рођендан, храна, пиће и играчке; предлоге за место – <i>in, on, under, behind, next to, in front of;</i> језичке структуре и изразе <i>I can see party hats/balloons/presents/a birthday cake. Where's the toy car? It's under the bed. Where's the doll? It's on the table;</i> рођенданске песме и игре.	1	0,5	0,5
Укупан број часова:			72	24	48

Преглед облика и метода рада, стандарда постигнућа и начина провере постигнућа, корелација, активности ученика и наставника

Број и назив теме	Облици рада	Методе рада	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Корелација	Активности ученика	Активности наставника
1. Introduction Увод	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ– слушање и понављање, играње улога, симулација.	1.1.1. 1.1.10. 1.2.1. 1.2.4.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Грађанско васпитање	Ученици уче и увежбавају изразе и речи које се користе код представљања и упознавања; слушају и понављају дијалогске моделе, симулирају ситуације из учионице, школе, улице, парка.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
2. Welcome to Happy House! Добродошли у срећну кућу!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/повнављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, ликовна, музичка и драмска уметност, српски језик.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
3. Pens and pencils Пенкала и оловке	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/повнављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност, српски језик, математика.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

4. Come and play Дођи да се играмо	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност, српски језик, математика.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
5. Culture: School time Култура – Време је за школу	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
6. Happy Christmas! Срећан Божић!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – слушање и понављање/певање, глума, сецкање, бојење, прављење предмета од папира и предмета за рециклажу.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Грађанско васпитање, верска настава, музичка и ликовна и драмска уметност.	Ученици слушају и показују/понављају; праве украсе, пакетиће, честитке; глуме кратку драмску представу; упоређују и откривају сличности и разлике у културама.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

7. Dressing up Облачење	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност, српски језик, математика.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
8. Happy birthday Срећан рођендан	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност, српски језик, математика.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
9. Culture: Good morning! Добро јутро!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – слушање и показивање/понављање/глума, симулација.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Грађанско васпитање, музичка, ликовна и драмска уметност.	Ученици слушају и показују/понављају; праве бецеве, глуме, певају рођенданску песму, упоређују и откривају сличности и разлике у културама.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

10. Happy Easter! Срећан Ускрс!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – слушање и показивање/понављање/глума, симулација.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Грађанско васпитање, верска настава, музичка и ликовна и драмска уметност.	Ученици слушају и показују/понављају, украшавају Ускршња јаја,, глуме, певају Ускршњу песму, играју Ускршњу игру, цртају и украшавају Ускршња јаја, упоређују и откривају сличности и разлике у културама.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
11. Bathtime Време за купање	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
12. Animal friends Животиње пријатељи	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност, српски језик.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

13. Culture: Pets Кућни љубимци	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – слушање и показивање/понављање/глума, симулација.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Грађанско васпитање, музичка, ликовна и драмска уметност.	Ученици слушају и показују/понављају, глуме, упоређују и откривају сличности и разлике у културама.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
------------------------------------	--	--	---	---	---	---	---

Упутство за дидактичко-методичко остваривање програма

Наставни програм за стране језике у основној школи усмерен је на развој функционалних знања и заснован је на комуникативно дефинисаним исходима учења, односно активностима које ученик успешно реализује користећи страни језик. Језичке активности слушања, читања, (раз)говора и писања у наставном програму посматрају се интегративно, као нераздвојиве компоненте аутентичне комуникације појединца у било којој говорној заједници. Полазећи од исхода, односно онога што је ученик у стању да оствари у различитим врстама и видовима комуникације (усмене, писане, делимично и оне невербалне), формално и садржински централну позицију наставног програма заузимају управо комуникативне функције (нпр. *поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој игри; исказивање молби, захтева, захвалности, планова, намера, саглашавања, противљења, допадања, недопадања, жеља, потреба и сл.*). На основу комуникативних функција дефинисане су језичке активности помоћу којих се оне могу остварити, а које укључују постепено усавршавање способности разумевања говора, разумевања писаног текста (од трећег разреда), интерактивног усменог и писаног изражавања. Захваљујући цикличној и континуалној концепцији наставног програма, комуникативне функције се преносе, усвајају и увежбавају током читавог образовног циклуса, с растућим степеном сложености. Исходи, комуникативне функције и језичке активности дефинисани су као опште лингвистичке категорије, и стога су за све стране језике идентични. Како би се, међутим, исходи, функције и активности операционализовали, понуђени су и примери реализације, и то за сваки појединачни страни језик. Њима се илуструју неке од најфреквентнијих и узрасно најадекватнијих могућности за вербалну реализацију комуникативних функција.

Комуникативна настава посматра језик као средство комуникације. Стога је и програм усмерен ка исходима који указују на то шта је ученик у процесу комуникације у стању да разуме и продукује. Табеларни приказ наставника постепено води од комуникативне функције као области, преко активности које у настави оспособљавају ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу, у приватном, јавном или образовном домену. Примена овог приступа у настави страних језика заснива се на настојањима да се доследно спроводе и примењују следећи ставови:

- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у атмосфери заједништва и међусобне сарадње;
- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;

- наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке, укључујући њене културолошке и васпитне елементе, као и елементе социјализације;
- битно је значење језичке поруке;
- знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;
- са циљем да се унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;
- наставник упућује ученике у законитости усменог и писаног (од трећег разреда) кода и њиховог међусобног односа;
- сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаљних граматичких објашњења, осим уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.

Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће категорије:

- усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;
- поимање наставног програма као скупа динамичних, заједнички припремљених и прилагођених задатака и активности;
- наставник треба да омогући приступ новим идејама и њихово прихватање, као и креирање нових идеја;
- ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;
- наставни материјали представљају један од извора активности и морају бити праћени употребом додатних аутентичних материјала;
- учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;
- рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче развој когнитивних способности ученика (запажање, анализа, закључивање итд.);
- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто, а нарочито на нижем узрасту треба користити интернационализме и речи које су им познате, као и визуализацију као средство семантизације.

Технике / активности

Током часа препоручује се динамично смењивање техника / активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.

Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, пиши, повежи, одреди, пронађи, али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој, отвори/затвори свеску, итд.)

Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.)

Мануелне активности (израда панона, презентација, зидних новина, постера и сл.)

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)

Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...).

Решавање „текућих проблема” у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење” исказа у гест и геста у исказ.

Заједничко прављење илустрованих и писаних (од трећег разреда) материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

Стратегије за унапређивање и увежбавање језичких вештина у првом и другом разреду основне школе

С обзиром на то да се исходи операционализују преко језичких активности у комуникативним ситуацијама, важно је да се оне у настави страних језика перманентно и истовремено увежбавају. Само тако ученици могу да стекну језичке компетенције које су у складу са задатим циљем.

Пошто је програм учења страног језика у првом и другом разреду основне школе растерећен писања и читања, као и експлицитних објашњења граматичких правила, ово је драгоцен период за подстицање и навикавање ученика да у свакодневним ситуацијама у учионици и ван ње спонтано примењују научене речи и изразе у одговарајућим ситуацијама усмене комуникације (нпр. поздрављање наставника на страном језику у учионици, али и ван ње). Такво спонтано успостављање контакта помаже ученицима да се ослободе говорних блокада које могу настати и изван услова симулираних у учионици, при сусрету са лицима са другог говорног подручја. То ће, такође, пружити и бројне прилике ученицима да експериментишу са употребом језика, растерећени сваке врсте страха од неуспеха у комуникацији. Због свега тога потребно је инсистирати на таквом моделу комуникације од самог почетка, јер уколико се ученици навикну на другачији модел, тј. искључиву примену матерњег језика приликом успостављања контакта и комуникације са наставником или вршњаком, то ће касније бити много теже променити.

Следећи корак, на којем такође треба инсистирати од самог почетка учења страног језика, јесте такозвани „језик учионице”. Сва кратка и једноставна упутства у настави која се често понављају треба да буду на страном језику уз обавезну одговарајућу гестикулацију (ако нпр. наставник каже *слушај*, пожељно је да покаже ту активност стављајући руку иза уха). Нека упутства наставник у почетку може да изговара паралелно на страном и матерњем језику са тенденцијом да постепено изоставља матерњи језик, пратећи да ли ученици препознају њихово значење на страном језику.

Поред ових спонтаних облика учења потребно је увести и језичке садржаје који нису део уобичајене интеракције на часу. За овакве облике учења потребно је користити предмете и бића из непосредног окружења, слике из наставних материјала, картице, постере и све друге расположиве материјале. За њихово савладавање потребно је инсистирати на заједничким групним комуникативним активностима. На овом узрасту се препоручују и активности усмене репродукције и контролисане продукције будући да су у питању садржаји који не представљају „језик учионице” и не понављају се сваког часа. На тај начин се ученицима омогућава већи број понављања ради лакшег и бржег меморисања и стицања поуздања за самостално коришћење језика. У том смислу, пожељне су вежбе говорне продукције са малим варијацијама модела у којима се мењају и комбинују лексички и граматички садржаји уз постепено усложњавање. Такође се подстиче интеракција са другим ученицима, која се може, као благи вид медијације, реализовати давањем упутстава на матерњем језику (нпр. *питај друга или другарицу како се зове и колико година има, шта воли / не воли да једе, итд; одговори на питања друга / другарице*), или увођењем покрета као невербалног средства комуникације.

Потребно је оспособити ученике за комуникативне функције наведене у програму за дати ниво учења, при чему предложени језички садржаји служе као препорука и могу бити замењени сличним садржајима или проширивани у складу са расположивим наставним материјалом као и потребама и интересовањима ученика.

Важно је да имамо на уму да је, упркос почетном ентузијазму са којим ученици улазе у процес учења страног језика у основној школи, њима то ипак још један у низу обавезних предмета. Стога, на овом нивоу, не можемо да очекујемо да они сами, спонтано, развију интересовање и ентузијазам за учење страног језика. Неопходно је приликом планирања активности имати у виду узраст ученика и њихове индивидуалне

карактеристике. Неки ученици су интровертни, неки екстровертни, уче различитом брзином и на различите начине – свим чулима, имају различите потребе и интересовања. Већина ученика на том узрасту има проблем са пажњом, концентрацијом и памћењем током 45 минута. Стога је упутно да час почне неком кратком игром загревања која би позитивно утицала на развијање способности пажње, концентрације и памћења, као и да се активности смењују одговарајућим логичним редоследом и да трају од 5 до највише 15 минута.

Презентовање и увежбавање садржаја

С обзиром на различите стилове учења, разноврсност активности кључна је реч за презентовање нове лексичке грађе. Важно је да уважавамо предзнања ученика, јер нам она могу бити добра основа за рад и лакше разумевање теме.

Визуелна наставна средства (картице, постери, стварни предмети из непосредног окружења, како је у општим смерницама већ напоменуто) идеална су за увођење и увежбавање вокабулара. Када се ученицима покаже одређени појам – када га виде, важно је да неколико путу чују како се реч изговара и да је тек на крају изговоре. Хорско понављање корисно је за осећај сигурности ученика јер није „јавно експониран, а страх од исмевања (који је на том узрасту неретко присутан) сведен је на минимум.

Пантомима (као врста драмских техника), као и метода потпуног физичког одговора, веома су омиљене и ефикасне, не само на овом узрасту већ и касније. Нарочито су погодне за ученике кинестетичког стила учења који најчешће имају проблема са концентрацијом, (превођење изговорене речи у покрет и обрнуто). Ове технике су погодне за увођење и увежбавање свих врста речи: (именице – делови тела, животиње, играчке...; глаголи – устати, сести, подићи, спустити неки предмет...; придеви за описивање стања и осећања – срећан, тужан, гладан, жедан...)

Одговарајући контекст битна је претпоставка успешног усвајања језика, а самим тим и вокабулара, и не мора да буде писани текст. Може да буде прича у сликама, песма, игра и сл. Зато је битна контекстуализација како би усвајање лексике било што ефикасније (нпр. ако се раде домаће и дивље животиње, може да се осмисли обилазак зоолошког врта или фарме), при чему треба водити рачуна да на том узрасту ученици могу да усвоје 5 до 7 нових речи.

Дијалогски модели (као основа за „имитирање“) веома су ефикасни за развијање говора. У недостатку спонтане комуникације међу ученицима наставник може да користи лутке - обичне плишане, прављене од нпр. чарапа или папира – и тако направи одговарајући дијалогски модел. Наставник се може обраћати ученицима са лутком која пита. Ученици ће врло брзо и лако моћи да дају одговор, али и да поставе питања. Наравно, потребно је обезбедити одговарајући контекст који ће и стидљивијим ученицима омогућити да се охрабре и проговоре.

Пројектне активности повећавају мотивацију, јер пружају избор ученицима да одговорно у пару или групи решавају задатак на свој начин у договору са другима, развијајући и јачајући одређене социјалне оријентације. Пројекат је згодан за рад у одељењима мешовитог састава, има лични печат, подстиче кооперативни рад и завршава се увек неком врстом презентације како резултата тако и процеса рада.

Драмске активности омогућавају ученицима да користе језик у одговарајућем контексту и тако „оживљавају“ његову употребу. Њихов потенцијал огледа се између осталог и у томе што:

- ученици не само да уче страни језик на забаван начин, већ кроз интеракцију и различите улоге које преузимају сагледавају ствари из различитих углова (што доприноси развоју критичког и дивергентног мишљења);
- ученици сарађују и усвајају језик кроз смислену интеракцију на циљном језику и развијају све потребне вештине – когнитивне, комуникативне и социјалне;
- сви могу да учествују – свако добија улогу коју може да „изнесе“ те су зато погодне за рад у одељењима мешовитог састава;
- одговарају свим стилима учења – визуелни виде, аудитивни чују, кинестетични се изражавају кроз покрет;
- подижу мотивацију и самопоуздање;

- оријентисане су на ученика – наставник има мање доминантну улогу;

- развијају машту и креативност код ученика.

Пожељно је да се драмске активности попут играња улога, мини скечева, луткарских мини представа, импровизација и прича из стварног живота што више користе у настави, не само на овом узрасту, већ и касније.

Читање и писање су необавезне активности у другом разреду. С обзиром на то да се латинично писмо уводи у наставу српског језика у другом полугодишту другог разреда, иницијално писање и читање може се понудити као опција само за ученике који то желе и знају, на елементарном нивоу. Ова активност се **не оцењује** и на часу има споредну улогу. Ученици могу да препознају и прочитају написане појединачне речи и једноставне реченице, да допуне реч словом које недостаје и потом је „пресликају”, да подебљају слова написана тачкицама или цртицама уколико постоје стрелице које показују правилно писање тих слова, и да раде сличне активности уз коришћење датих писаних модела, али не и да пишу самостално или по диктату.

Социокултурну компетенцију, као скуп знања о свету уопште, сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице / заједница чији се језик учи, треба уводити од самог почетка учења страног језика на најнижем узрачном нивоу, јер су та знања потребна за компетентну, успешну комуникацију у конкретним комуникативним активностима на циљном језику.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља **интеркултурна компетенција**, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између светова, односно говорних заједница, у којима се ученик креће, подразумева развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене. Дакле, постепеним увођењем социокултурних садржаја на најнижем нивоу (поздрављање, певање пригодних празничних песама и сл.) доприноси се развоју интеркултурне личности, кроз јачање свести о вредности различитих култура и развијање способности за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

Упутство за тумачење граматичких садржаја

Настава граматике на овом се узрачном нивоу искључује. Граматичке појаве треба посматрати са функционалног аспекта (функционални приступ). У процесу наставе страног језика треба тежити томе да се граматика усваја и рецептивно и продуктивно, кроз све видове говорних активности (слушање и говор), на свим нивоима учења страног језика, према јасно утврђеним циљевима, стандардима и исходима наставе страних језика.

Главни циљ наставе страног језика јесте развијање комуникативне компетенције на одређеном језичком нивоу, у складу са статусом језика и годином учења.

ДРУГИ РАЗРЕД**СРПСКИ ЈЕЗИК**

Ред. Бр. Наст. ТЕМЕ	Број часова		НАСТАВНА ТЕМА	Врем. динам.	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
	За обрад	За Ост. Тип. часа			
1.	31	32	ЈЕЗИК		<p>Основни ниво Граматика и лексикологија 1СЈ.1.4.1. 1СЈ.1.4.2 1СЈ.1.4.3. 1СЈ.1.1.5. Писано изражавање (правопис) 1СЈ.1.3.1. 1СЈ.1.3.2. 1СЈ.1.3.3. 1СЈ.1.3.4. 1СЈ.1.3.5. Средњи ниво Граматика и лексикологија 1СЈ.2.4.1.) 1СЈ.2.4.2. 1СЈ.2.4.3. 1СЈ.2.4.4. 1СЈ.2.4.5. 1СЈ.2.4.6 Писано изражавање (правопис) 1СЈ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1СЈ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена места; правилно пише гласове ћ, ч, њ, ц; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији; употребљава запету при набрајању 1СЈ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) Напредни ниво Писано изражавање (правопис) 1СЈ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене реченице Граматика и лексикологија 1СЈ.3.4.1. именује врсте речи (властите и заједничке и глаголе) 1СЈ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола према роду и броју 1СЈ.3.4.3. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/ контекста у којем су употребљени 1СЈ.3.4.4. употребљава речи у основном и пренесеном/ фигуративном значењу</p>
2.	39	29	КЊИЖЕВНОСТ		<p>Основни ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1СЈ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста 1СЈ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1СЈ. 1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту</p>

				<p>ICSJ. 1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)</p> <p>ICSJ. 1.2.5. одређује основну тему текста</p> <p>ICSJ. 1.2.6. разуме дословно значење текста</p> <p>ICSJ. 1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста</p> <p>ICSJ. 1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате</p> <p>Књижевност</p> <p>ICSJ.1.5.1. препознаје књижевне врсте (бајку и басну)</p> <p>ICSJ.1.5.2. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту</p> <p>ICSJ.1.5.3. одређује време и место дешавања радње у књижевно уметничком тексту</p> <p>Средњи ниво</p> <p>Вештина читања и разумевање прочитаног</p> <p>ICSJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза</p> <p>ICSJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом</p> <p>ICSJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту</p> <p>ICSJ.2.2.4. одређује основни смисао текста и његову намену</p> <p>ICSJ.2.2.5. препознаје фигуративно значење у тексту</p> <p>ICSJ.2.2.6. изводи једноставне закључке на основу текста</p> <p>ICSJ.2.2.7. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив</p> <p>ICSJ.2.2.8. издваја делове текста који су му нејасни</p> <p>Књижевност</p> <p>ICSJ.2.5.1. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине- пословице, загонетке, брзалице)</p> <p>ICSJ.2.5.2. препознаје стих и строфу у лирској песми</p> <p>ICSJ.2.5.3. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова у књижевноуметничком тексту</p> <p>ICSJ.2.5.4. уочава везе међу догађајима (нпр. Одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту)</p> <p>ICSJ.2.5.5. разликује приповедање од описивања и дијалога</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Вештина читања и разумевање прочитаног</p> <p>ICSJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста</p> <p>ICSJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. Текст, табела, графички приказ)</p> <p>ICSJ.3.2.3. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст</p> <p>ICSJ.3.2.4. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. Објашњава зашто је лик поступно на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)</p> <p>Књижевност</p> <p>ICSJ. 3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст</p> <p>ICSJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту</p> <p>ICSJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст</p>
3.	10	39	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	<p>Говорна култура</p> <p>ICSJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике</p> <p>ICSJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања</p> <p>ICSJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. «певушења» или «скандирања»</p> <p>ICSJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања)</p> <p>ICSJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју</p> <p>Основни ниво</p> <p>Писано изражавање</p> <p>ICSJ.1.3.1.) пише писаним словима ћирилице</p>

				<p>ICSJ.1.3.2. уме да се потпише</p> <p>ICSJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком</p> <p>ICSJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назив школе</p> <p>ICSJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре</p> <p>ICSJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме</p> <p>ICSJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 200 речи)</p> <p>ICSJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава</p> <p>ICSJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.)</p> <p>ICSJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)</p> <p>Средњи ниво</p> <p>Писано изражавање (правопис)</p> <p>ICSJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)</p> <p>ICSJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена места; правилно пише гласове ћ, ч, њ, ц; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији</p> <p>ICSJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама</p> <p>ICSJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима</p> <p>ICSJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној)</p> <p>ICSJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст</p> <p>ICSJ.2.3.7. користи фонд речи примерн узрасту; употребљава синониме (нпр, да избегне понављање)</p> <p>ICSJ.2.3.8. пише писмо (приватно) и уме да га адресира</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Писано изражавање</p> <p>ICSJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене</p> <p>ICSJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса</p> <p>ICSJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста</p> <p>ICSJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст)</p> <p>ICSJ.3.3.6. издваја пасусе</p>
--	--	--	--	--

МАТЕМАТИКА

Ред. Бр. Наст. ТЕМЕ	Број часова		НАСТАВНА ТЕМА	Врем. динам.	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
	За обраду	За Ост. Тип. часа			
1.	55	90	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100		<p>Основни ниво</p> <p>Природни бројеви и операције са њима</p> <p>1MA.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и прикаже број на датој полуправој</p> <p>1MA.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве стотине</p> <p>1MA.1.1.3. множи и дели без остатка у оквиру прве стотине</p> <p>1MA.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом</p> <p>1.MA.1.1.5. уме да одреди непознат чинилац, дељеник и делилац</p> <p>Разломци</p> <p>1MA.1.3.1. уме да израчуна половину и четвртину неке целине</p> <p>Средњи ниво</p> <p>Природни бројеви и операције са њима</p> <p>1MA.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, предходни, следећи број) и разуме декадни бројевни систем</p> <p>1MA.2.1.2. уме да одреди десетицу најближу датом броју</p> <p>1MA2.1..3.сабира и одузима, рачуна вредност израза</p> <p>1MA2.1.4.рачуна вредност израза с највише две операције</p> <p>1MA2.1.5.уме да решава задатке са непознатим чиниоцем, дељеником или делилац</p> <p>Разломци</p> <p>1MA.2.3..1. уме да израчуна половину и четвртину неке целине и обрнуто</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Природни бројеви и операције са њима</p> <p>1MA.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака</p> <p>1MA.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени</p> <p>1MA.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет</p> <p>1MA.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми</p> <p>Разломци</p> <p>1MA.3.3.1. уме да израчуна половину и четвртину неке целине у сложенијим текстуалним задацима</p>
2.	3	7	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ		<p>Основни ниво</p> <p>Мерење и мере</p> <p>1MA.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама</p> <p>1MA. 1.4.2. зна да решава једноставне задатке са применом m,cm и dm</p> <p>1MA. 1.4.3. уме да чита једноставније графиконе и табеле</p> <p>Средњи ниво</p> <p>Мерење и мере</p> <p>1MA.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама</p> <p>1MA.2.4.2.зна јединице за време (, минут и сат) и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама</p>

				<p>1MA.2.4.3. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставнијих задатака</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Мерење и мере</p> <p>1MA.3.4.1. зна јединице за време (минут и сат) и уме да пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама</p>
3.	8	17	ГЕОМЕТРИЈСКИ ОБЛИЦИ	<p>Основни ниво</p> <p>Геометрија</p> <p>1MA.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник и тачка)</p> <p>1MA.1.2.2. зна јединице за мерење дужине (m, cm, dm) и њихове односе</p> <p>1MA.1.2.3. користи поступак мерења дужине линије приказане на слици</p> <p>Средњи ниво</p> <p>Геометрија</p> <p>1MA.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни</p> <p>1MA.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине (m, cm, dm)</p> <p>1MA.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадра</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Геометрија</p> <p>1MA.3.2.1. претвара јединице за мерење (m, cm, dm) из већих у мање</p> <p>1MA.3.2.2. зна да нацрта мрежу коцке и квадра</p>

СВЕТ ОКО НАС

Ред. Бр. Наст. ТЕМЕ	Број часова		НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Врем. динам.	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
	За обраду	За Ост. Тип. часа			
1.	6	9	ГДЕ ЧОВЕК ЖИВИ		<p>Основни ниво</p> <p>Живимо у насељу</p> <p>1CON.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода</p> <p>1CON.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике</p> <p>Друштво</p> <p>1CON.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови</p> <p>1CON.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу</p> <p>Средњи ниво</p> <p>Живимо у насељу</p> <p>1CON.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини</p> <p>1CON.3.4.1. разуме повезаност природно-географских фактора- рељефа, вода, климе- и делатности људи</p> <p>Друштво</p> <p>1CON.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова</p> <p>1CON.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Живимо у насељу</p> <p>1CON.3.6.1. зна шта је претходило, а шта је уследило након важних догађаја и појава</p> <p>Друштво</p> <p>1CON.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима</p> <p>1CON.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују</p>
2.	11	16	ЖИВА И НЕЖИВА		<p>Основни ниво</p> <p>Жива и нежива природа</p>

			ПРИРОДА		<p>ICOH.1.1.1. прави разлику између живе и неживе природе ICOH.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу ICOH.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића ICOH.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања ICOH.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића ICOH.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима</p> <p>Средњи ниво Жива и нежива природа ICOH.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима ICOH.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи ICOH.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића ICOH.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића ICOH.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту ICOH.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници</p> <p>Напредни ниво Жива и нежива природа ICOH.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима ICOH.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића</p>
3.	5	7	КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ		<p>Основни ниво Кретање и оријентација у простору ICOH.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама ICOH.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти ICOH.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца ICOH.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година ICOH.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника</p> <p>Средњи ниво Кретање и оријентација у простору ICOH.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела</p> <p>Кретање и оријентација у простору ICOH.3.4.1. уме да примењује знања о странама света</p>
4.	8	10	ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ		<p>Основни ниво Екологија ICOH.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе ICOH.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса ICOH.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе</p> <p>Материјали ICOH.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта ICOH.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала ICOH.1.3.3. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p> <p>Средњи ниво Екологија ICOH.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе ICOH.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити</p> <p>Материјали ICOH.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање ICOH.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава</p> <p>Напредни ниво Материјали ICOH.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи ICOH.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом</p>

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКА ГОДИНА 2018/2019	НАСТАВНИК : Живић Биљана
1. ЦИЉ, ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: Циљ енглеског језика у 2. разреду је да оспособи ученика да на страном језику комуницира носновном нивоу у усеном облику о темама из његовог непосредног окружења, да стимулише машту, креативност и радозналост, да развије позитивна осећања према језику	
2. ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ: Да препознаје гласове у говорном ланцу, акцент, ритам и интонацију; да разуме кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама; да даје основне информације о себи и свом окружењу и учествује у комуникацији; да поштује правопис, преписује, допуњава и пише речи и кратке реченице	
3. ИНОВАЦИЈЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ НАСТАВЕ (ОГЛЕДНИ ЧАСОВИ, ПРЕДАВАЊА, СЕМИНАРИ) На овом нивоу нису предвиђени никакви огледни часови; део предавања усклађен је са неким основним смерницама којих се држе предавачи који су наставу уредили по Хелен-Дорон методи; планиране су посете стручним семинарима	
4. ПИСМЕНИ И КОНТРОЛНИ ЗАДАЦИ: Будући да се деца у другом разреду тек у другом полугодишту упознају са латиничним писмом, на овом нивоу предвиђена су само усмена испитивања	
5. ДОМАЋИ ЗАДАЦИ, РЕФЕРАТИ, ПОСМАТРАЊА У ПРИРОДИ по потреби и могућностима	
6. ЕКСКУРЗИЈЕ, ИЗЛЕТИ, ПОСЕТЕ (НАСТАВА ВАН УЧИОНИЦЕ: у овом узрасту нису предвиђене никакве екскурзије, излети или посете на којима би се усвајало знање енглеског језика	
7. КОРИШЋЕЊЕ УЏБЕНИКА, ПРИРУЧНИКА, РАДНИХ СВЕСКИ, ТЕСТОВА И ДР. ЛИТЕР. Ученици користе Happy House 2, Oxfrd university press, 2005, Stella Maidment, Lorena Roberts, уџбеник и радна свеска	
8. НАСТАВНА СРЕДСТВА: КОРИШЋЕЊЕ, НАБАВКА И ИЗРАДА: Од наставних средстава предвиђени су табла, креде у боји, постери, флеш картице, компјутер, ЦД и ЦД плејер, лењери, маказе, лепак, разноврзни украси које деца по сопственом избору доносе, бојице, фломастери, магнетна табла са фигурицама, фотографије и слично	
9. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Ликовна култура, музичка култура, Свет око нас, Физичко васпитање	

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА РЕДОВНЕ НАСТАВЕ		бр. часова за			стандарди		
р.бр	Наставне теме	обраду	утврђивање	свега	основни ниво	средњи ниво	напредн и ниво
1.	INTRODUCTORY UNIT (УВОДНА ТЕМА)	1	2	3			
2.	UNIT 1 PLAYROOM SAFARY (САФАРИ У СОБИ)	3	6	9			
3.	UNIT 2 SCHOOOL TIME (ВРЕМЕ ЈЕ ЗА ШКОЛУ)	3	6	9			
4.	UNIT 3 ГМ HUNGRY (ГЛАДАН / ГЛАДНА САМ)	3	6	9			
5.	CHRISTMAS (БОЖИЋ)	0,5	1,5	2			

6.	CULTURE MY SCHOOL (МОЈА ШКОЛА)	0,5	0,5	1			
7.	UNIT 4 HAPPY FACES (СРЕЋНА ЛИЦА)	3	6	9			
8.	UNIT 5 MY HOUSE (МОЈА КУЋА)	3	6	9			
9.	EASTER (УСКРС)	0,5	1,5	2			
10.	CULTURE AT HOME (КОД КУЋЕ)	0,5	0,5	1			
11.	UNIT 6 SUMMERTIME (ЈЕТО)	3	6	9			
12.	UNIT 7 PLAYTIME (ВРЕМЕ ЈЕ ЗА ИГРУ)	3	6	9			
	СВЕГА ЧАСОВА	24	48	72			

ТРЕЋИ РАЗРЕД**СРПСКИ ЈЕЗИК**

Ред. Бр. Наст. ТЕМЕ	Број часова		НАСТАВНА ТЕМА	Врем. динам.	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
	За обраду	За ост. Тип. часа			
1.	26	20	ЈЕЗИК	<p>Септембар Октобар Новембар Децембар Јануар Фебруар Март Април Мај јун</p>	<p>Основни ниво Граматика и лексикологија 1СЈ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1СЈ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур) 1СЈ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1СЈ.1.1.4. препознаје антонимију 1СЈ.1.1.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи, и сл.) Писано изражавање (правопис) 1СЈ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице 1СЈ.1.3.2. уме да се потпише 1СЈ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1СЈ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1СЈ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре Средњи ниво Граматика и лексикологија 1СЈ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1СЈ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне придеве и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) 1СЈ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу 1СЈ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго 1СЈ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат 1СЈ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1СЈ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику 1СЈ.2.4.8. препознаје синонимију 1СЈ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава Писано изражавање (правопис) 1СЈ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1СЈ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/ -ев/ -ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, њ, ц; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1СЈ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица,</p>

					<p>дужину реченице...)</p> <p>Напредни ниво Граматика и лексикологија 1CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе) 1CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју 1CJ.3.4.3. препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин 1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/ контекста у којем су употребљени 1CJ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/ фигуративном значењу</p> <p>Писано изражавање (правопис) 1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене</p>
2.	42	40	КЊИЖЕВНОСТ	<p>Септембар Октобар Новембар Децембар Јануар Фебруар Март Април Мај јун</p> <p>Основни ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста 1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ. 1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту 1CJ. 1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1CJ. 1.2.5. одређује основну тему текста 1CJ. 1.2.6. разуме дословно значење текста 1CJ. 1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста 1CJ. 1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате</p> <p>Књижевност 1CJ.2.3.2. Препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) 1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевно уметничком тексту</p> <p>Средњи ниво Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије 1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту 1CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. Проналази део/дегаљ који је приказан на илустрацији, утабели, или дијаграму)</p>	

				<p>1CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену</p> <p>1CJ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту</p> <p>1CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.)</p> <p>1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже са поступцима ликова</p> <p>1CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни</p> <p>1CJ.2.2.10. вреднује примереност информација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације</p> <p>Књижевност</p> <p>1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме</p> <p>1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине- пословице, загонетке, брзалице)</p> <p>1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми</p> <p>1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту</p> <p>1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. Одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту)</p> <p>1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога</p> <p>1CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Вештина читања и разумевање прочитаног</p> <p>1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста</p> <p>1CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. Текст, табела, графички приказ)</p> <p>1CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. Мишљење аутора текста vs. Мишљења учесника у догађају)</p> <p>1CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст</p> <p>1CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм)</p> <p>1CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. Који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за познату игру потпуно и сл.)</p> <p>1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. Објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)</p> <p>Књижевност</p> <p>1CJ. 3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст</p> <p>1CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту</p> <p>1CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст</p>
--	--	--	--	---

3.	11	41	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	<p>Септембар Октобар Новемар Децембар Јануар Фебруар Март Април Мај Јун</p> <p>Септембар Октобар Новемар Децембар Јануар Фебруар Март Април Мај Јун</p> <p>Септембар Октобар Новемар Децембар Јануар Фебруар Март</p>	<p>Говорна култура 1.CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1.CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања 1.CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. «пеvuшења» или «скандирања» 1.CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља 1.CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), 1.CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање 1.CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју 1.CJ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став</p> <p>Основни ниво Писано изражавање 1.CJ.1.3.1.) пише писаним словима ћирилице 1.CJ.1.3.2. уме да се потпише 1.CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1.CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назив школе 1.CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре 1.CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме 1.CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи) 1.CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилноих употребљава 1.CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1.CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)</p> <p>Средњи ниво Писано изражавање (правопис) 1.CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1.CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/ -ев/ -ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, њ, ц; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1.CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) 1.CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима 1.CJ.2.3.5. језички изразприлагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1.CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1.CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст 1.CJ.2.3.8. користи фонд речи примерн узрасту; употребљава синонине (нпр, да избегне понављање) 1.CJ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке) 1.CJ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа,разред, одељење) 1.CJ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира</p>
----	----	----	-----------------	---	--

				Април Мај Јун	Напредни ниво Писано изражавање 1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене 1CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса 1CJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста 1CJ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст 1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) 1CJ.3.3.6. издваја пасусе
--	--	--	--	--	--

МАТЕМАТИКА

Ред. Бр. Наст. ТЕМЕ	Број часова		НАСТАВНА ТЕМА	Врем. динам.	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
	За обраду	За Ост. Тип. часа			
1.	56	47	Блок бројева до 1000	Септембар Октобар Новембар Децембар Јануар фебруар Мај Јун	Основни ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и прикаже број на датој полуправој 1MA.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1MA.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1MA.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1MA.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде Разломци 1MA.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $\frac{1}{n}$ ($n < 10$) и препозна његов графички приказ 1MA.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине Средњи ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, предходни, следећи број) и разуме декадни бројевни систем 1MA.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју 1MA.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза 1MA.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције 1MA.2.1.5. уме да решава једначине Разломци 1MA.2.3.1. уме да препозна разломак $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10, a < b$) када је графички приказан на фигури подељеној на b делова

				<p>Септембар</p> <p>Октобар</p> <p>Новембар Децембар Јануар фебруар</p> <p>Мај</p> <p>Јун</p>	<p>1MA.2.3..2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $\frac{1}{n}$ (n<10)</p> <p>Напредни ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1MA.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени 1MA.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет 1MA.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми 1MA.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом</p> <p>Разломци 1MA.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак $\frac{a}{b}$ (b≤10, a< b) 1MA.3.3.2. зна да израчуна део $\frac{a}{b}$ (b≤10, a< b) неке целине и користи то у задацима</p>
2.	29	20	Геометријске фигуре и њихови међусобни односи	<p>Фебруар</p> <p>март</p>	<p>Основни ниво Мерење и мере 1MA.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама 1MA.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl,ml) 1MA. 1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg,t) 1MA. 1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме</p> <p>Средњи ниво Мерење и мере 1MA.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1MA.2.4.2.зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама 1MA.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање 1MA.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање 1MA.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставнијих задатака и уме графички да представи дате податке</p> <p>Напредни ниво Мерење и мере 1MA.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година,век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама 1MA.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности 1MA.3.4.3. претвара јединице за мерење масе</p>

3.	7	9	Мерење и мере	<p>Септебар Новембар Април Мај Јун</p>	<p>Основни ниво Геометрија 1MA.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа, и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1MA.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1MA.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1MA.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p> <p>Средњи ниво Геометрија 1MA.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1MA.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1MA.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе 1MA.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадра и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>Напредни ниво Геометрија 1MA.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање 1MA.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника 1MA.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника 1MA.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама 1MA.3.2.5. уме да израчуна запремину коцке и квадра када су подаци дати у истим мерним јединицама</p>
				<p>Септембар Новембар Април Мај Јун</p>	
				<p>Април Мај јун</p>	

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Ред. Бр. Наст. ТЕМЕ	Број часова		НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Врем. динам.	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
	За обраду	За Ост. Тип. часа			
1.	14	16	Природа – човек- друштво	<p>Септемб. Октобар Мај јун</p>	<p>Основни ниво 1ПД.1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада 1ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу 1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића 1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих категорија; Исгледу, начину исхране, кретања и размножавања 1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића 1ПД.1.1.6. разликује станишта према условима сивота и сивим бићима у њима</p> <p>Средњи ниво</p>

					<p>1ПД.2.1.1.разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1ПД.2.1.2.зна основне разлике између животиња,биљака и људи 1ПД.2.1.3.примењује вишеструке критеријумекласификацијесивих бића 1ПД.2.1.4.зна улогу основних делова сивих бића 1ПД.2.1.5.разуме повезаност услова сивота и сивих бића у станишту 1ПД.1.2.6.разуме међусобну зависност сивих бића у животној саједници 1ПД.2.2.3.зна основне мере заштите живе и несиве природе као природних ресурса</p> <p>Напредни ниво 1ПД.3.1.1.разуме повезаност сиви и неживе природе на мање очигледним примерима 1ПД.3.1.2.разуме функционалну повезаност различитих делова тела сивих бића</p>
2.	7	7	Кретање у простору и времену	Новембар Децембар	<p>Основни ниво 1ПД.1.4.1.уме да препозна кретање тела у различитим појавама 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору-ЛЕВА И ДЕСНА СТРАНА,СТРАНЕ СВЕТА,АДРЕСАКАРАКТЕРИСТИЧНИ ОБЈЕКТИ 1ПД.1.4.3.3. уме да одреди стране света помоћу сунца 1ПД.1.4.4.зна јединице са мерење времена-дан,недеља,месец,година,деценија век 1ПД.1.4.5.уме да прочита трасене информације са часовника и календара</p> <p>Средњи ниво 1ПД.2.4.1.зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује,врсте подлоге и облика кретања 1ПД.2.4.2.зна да се светлост креће праволинијски 1ПД.2.4.23.уме да пронађе трасене улице и објекте на плану насеља 1ПД.2.4.4.уме да пронађе основне информације на географској карти Србије-највећа и најважнија насеља,облике рељефа и површинских вода 1пПД.2.4.5.уме да пронађе и упише трасене информације на ленти времена</p> <p>Напредни ниво 1ПД.3.4.1.уме да чита географску карту примењујући знања о странама светаи значењу географских знакова</p>
3.	4	3	Наше наслеђе	Фебруар	<p>Основни ниво 1ПД.1.6.1.зна све основне облике рељефа и површинских вода 1ПД.1.6.2.зна основне типове насеља и њихове карактеристике 1ПД.1.6.3.зна географски положај и основне одреднице државе Србије.-територија,границе,главни град,симболи,становништво 1ПД.1.6.4.зна најважније догађаје,појаве и личности из прошлости 1ПД.1.6.5.зна основне информације о начину живота људи у прошлости 1ПД.1.6.6.зна шта су историјски извори и именује их</p> <p>Средњи ниво 1ПД.2.6.1.препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини 1ПД.2.6.2.зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији 1ПД.2.6.3.разуме повезаност природно-географских фактора-рељефа,вода,климе-и делатности људи 1ПД.2.6.4.зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји,појаве и личности 1ПД.2.6.5.уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад 1ПД.2.6.6.препознаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских</p>

				Март	периода Напредни ниво 1ПД.3.6.1.зна шта је предходило,а шта је уследило након важних историјских догађаја и појав
4.	4	2	Материјали и њихова употреба	Фебруар Март	Основни ниво 1ПД.1.3.1.зна основна својства воде,ваздуха и земљишта 1ПД.1.3.2.зна да су вода у природи,ваздух и земљиште састављени од више материјала 1ПД.1.3.3.зна да различите животне намирнице садрже различите састојке 1ПД.1.3.4.зна основна својства материјала-тврдоћа,еластичност,густина,растворљивост,провидност,намагнетисаност 1ПД.1.3.5.зна да својства материјала одређују њихову употребу 1ПД.1.3.6.зна промене материјала које настају због промене температуре,услед механичког утицаја и деловање воде и ваздуха Средњи ниво 1ПД.2.3.1.зна сложенија својства воде и ваздуха-агрегатно стање и кретање 1ПД.2.3.2.зна да су различита својства воде,ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава 1ПД.2.3.3.разликује материјале који судобри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1ПД.12.23.5.разликује повратне и неповратне промене материјала Напредни ниво 1ПД.3.3.1.разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи 1ПД.3.3.2.примењује знања о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу
5.	7	8	Људска делатност	Април Мај Јун	Основни ниво 1ПД.1.5.1.зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2.зна основна правила понашања у породици,школи и насељу 1ПД.1.5.4.зна који су главни извори опасности по здравље људи и основне мере заштите 1ПД.1.5.3.зна које људске делатности постоје и њихову улогу Средњи ниво 1ПД.2.5.1.зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.5.2.зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама 1ПД.разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности Напредни 1ПД.3.5.1.разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима 1ПД.3.5.2.разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

1. ЦИЉ, ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: Да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења; да олакша разумевање других култура и традиција; да стимулише машту, креативност и радозналост; да подстиче употребу странг језика у личне сврхе
2. ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ: Да препознаје гласове уговорном ланцу, акценат, ритам и итонацију; да разуме кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама; да даје основне информације о себи и свом окружењу и учествује у комуникацији; да поштује правопис, преписује, допуњава и пише речи и кратке реченице
3. ИНОВАЦИЈЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ НАСТАВЕ (ОГЛЕДНИ ЧАСОВИ, ПРЕДАВАЊА, СЕМИНАРИ) На овом нивоу нису предвиђени никакви огледни часови; део предавања усклађен је са неким основним смерницама којих се држе предавачи који су наставу уредили по Хелен-Дорон методи; планиране супосете стручним семинарима
4. ПИСМЕНИ И КОНТРОЛНИ ЗАДАЦИ: На овом нивоу предвиђене су две контролне вежбе, једна у децембру и друга у мају
5. ДОМАЋИ ЗАДАЦИ, РЕФЕРАТИ, ПОСМАТРАЊА У ПРИРОДИ : по потреби и могућностима (писање мањих текстова, коришћење енглеског алфабета)
6. ЕКСКУРЗИЈЕ, ИЗЛЕТИ, ПОСЕТЕ (НАСТАВА ВАН УЧИОНИЦЕ: у овом узрасту нису предвиђене никакве екскурзије, излети или посете на којима би се усвајало знање енглеског језика
7. КОРИШЋЕЊЕ УЏБЕНИКА, ПРИРУЧНИКА, РАДНИХ СВЕСКИ, ТЕСТОВА И ДР. ЛИТЕР. Happy Street 1, Oxford university press, 2005, Stella Maidment, Lorena Roberts, уџбеник и радна свеска
8. НАСТАВНА СРЕДСТВА: КОРИШЋЕЊЕ, НАБАВКА И ИЗРАДА: Уџбеник, радна свеска, табла, компјтер, ЦД, ЦД плејр, флеш картице, постери, дидактичке играчке
9. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Српски језик, Музичка култура, Ликовва култура

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА РЕДОВНЕ НАСТАВЕ		бр. часова за				стандарди		
р.бр	Наставне теме	обраду	утврђивање	провера	свега	основни ниво	средњи ниво	напредн и ниво
1.	Unit 1: Welcome to Happy Street	2	2		4			
2.	Unit 2: At school	3	5		8			
3.	Unit 3: At Happy House	3	5		8			
	Provera			1	1			
4.	Unit 4: At the shop	3	5		8			
5.	Unit 5: At the park	3	5		8			
6.	Unit 6: Greg's flat	3	5		8			
	Provera			1	1			
7.	Unit 7: At the shop	3	5		8			
8.	Unit 8: At the park	3	5		8			
9.	Unit 9: At the sports centre	3	5		8			
	Provera			2	2			
	СВЕГА ЧАСОВА	26	42	4	72			

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД**СРПСКИ ЈЕЗИК**

Ред. Бр. Наст. ТЕМЕ	Број часова		НАСТАВНА ТЕМА	Врем. динам.	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
	За обраду	За Ост. Тип. часа			
1.	24	14	ЈЕЗИК	Септембар Октобар Новембар Децембар Јануар Фебруар Март Април Мај Јун	<p>Основни ниво</p> <p>Граматика и лексикологија</p> <p>1CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур)</p> <p>1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)</p> <p>1CJ.1.1.4. препознаје антонимију</p> <p>1CJ.1.1.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи, и сл.)</p> <p>Писано изражавање (правопис)</p> <p>1CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице</p> <p>1CJ.1.3.2. уме да се потпише</p> <p>1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком</p> <p>1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе</p> <p>1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре</p> <p>Средњи ниво</p> <p>Граматика и лексикологија</p> <p>1CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне придеве и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве)</p> <p>1CJ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу</p> <p>1CJ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго</p> <p>1CJ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат</p> <p>1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)</p> <p>1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику</p> <p>1CJ.2.4.8. препознаје синонимију</p> <p>1CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава</p> <p>Писано изражавање (правопис)</p> <p>1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)</p> <p>1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/ -ев/ -ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове <i>ћ, ч, ђ, џ</i>; правилно пише сугласник <i>Ј</i> у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању</p> <p>1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...)</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Граматика и лексикологија</p>

				<p>1CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе)</p> <p>1CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју</p> <p>1CJ.3.4.3. препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин</p> <p>1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/ контекста у којем су употребљени</p> <p>1CJ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/ фигуративном значењу</p> <p>Писано изражавање (правопис)</p> <p>1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене</p>
2.	48	41	<p>КЊИЖЕВНОСТ</p> <p>Септембар Октобар Новембар Децембар Јануар Фебруар Март Април Мај јун</p>	<p>Основни ниво</p> <p>Вештина читања и разумевање прочитаног</p> <p>1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста</p> <p>1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.)</p> <p>1CJ. 1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту</p> <p>1CJ. 1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)</p> <p>1CJ. 1.2.5. одређује основну тему текста</p> <p>1CJ. 1.2.6. разуме дословно значење текста</p> <p>1CJ. 1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста</p> <p>1CJ. 1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате</p> <p>Књижевност</p> <p>1CJ.1.5.1. Препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме</p> <p>1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну)</p> <p>1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту</p> <p>1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевно уметничком тексту</p> <p>Средњи ниво</p> <p>Вештина читања и разумевање прочитаног</p> <p>1CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије</p> <p>1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле)</p> <p>1CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту</p> <p>1CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. Проналази део/детал који је приказан на илустрацији, утабели, или дијаграму)</p> <p>1CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену</p> <p>1CJ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту</p> <p>1CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима , намерама и сл.)</p> <p>1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже са поступцима ликова</p> <p>1CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни</p> <p>1CJ.2.2.10. вреднује примереност информација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације</p> <p>Књижевност</p> <p>1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме</p>

				<p>1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине- пословице, загонетке, брзалице)</p> <p>1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песни</p> <p>1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту</p> <p>1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. Одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту)</p> <p>1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога</p> <p>1CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Вештина читања и разумевање прочитаног</p> <p>1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста</p> <p>1CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. Текст, табела, графички приказ)</p> <p>1CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. Мишљење аутора текста vs. Мишљења учесника у догађају)</p> <p>1CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст</p> <p>1CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм)</p> <p>1CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. Који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за познату игру потпуно и сл.)</p> <p>1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. Објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)</p> <p>Књижевност</p> <p>1CJ. 3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст</p> <p>1CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту</p> <p>1CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст</p>
3.	5	48	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	<p>Септембар Октобар Новемар Децембар Јануар Фебруар Март Април Мај Јун</p> <p>Говорна култура</p> <p>1.CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике</p> <p>1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања</p> <p>1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. «певушења» или «скандирања»</p> <p>1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља</p> <p>1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања),</p> <p>1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање</p> <p>1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју</p> <p>1CJ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став</p> <p>Основни ниво</p> <p>Писано изражавање</p> <p>1CJ.1.3.1.) пише писаним словима ћирилице</p> <p>1CJ.1.3.2. уме да се потпише</p> <p>1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком</p> <p>1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назив школе</p> <p>1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре</p> <p>1CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме</p> <p>1CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи)</p> <p>Септембар Октобар Новемар</p>

			<p>Децембар Јануар Фебруар Март Април Мај Јун</p>	<p>1СЈ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилноих употребљава 1СЈ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1СЈ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије) Средњи ниво Писано изражавање (правопис) 1СЈ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1СЈ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/ -ев/ -ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, њ, и; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1СЈ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) 1СЈ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима 1СЈ.2.3.5. језички изразприлагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1СЈ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1СЈ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст 1СЈ.2.3.8. користи фонд речи примерн узрасту; употребљава синониме (нпр, да избегне понављање) 1СЈ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке) 1СЈ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа,разред, одељење) 1СЈ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира Напредни ниво Писано изражавање 1СЈ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене 1СЈ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни,средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса 1СЈ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста 1СЈ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст 1СЈ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) 1СЈ.3.3.6. издваја пасусе</p>
			<p>Септембар Октобар Новемар Децембар Јануар Фебруар Март Април Мај Јун</p>	<p>1СЈ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене 1СЈ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни,средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса 1СЈ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста 1СЈ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст 1СЈ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) 1СЈ.3.3.6. издваја пасусе</p>

МАТЕМАТИКА

Ред. Бр. Наст. ТЕМЕ	Број часова		НАСТАВНА ТЕМА	Врем. динам.	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
	За обраду	За Ост. Тип. часа			
1.	50	82	СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА	<p>Септембар</p> <p>Октобар</p> <p>Новембар Децембар</p> <p>Јануар фебруар</p> <p>Мај Јун</p> <p>Септембар</p> <p>Октобар</p> <p>Новембар Децембар Јануар фебруар</p> <p>Мај Јун</p> <p>Септембар Октобар Новембар Децембар Јануар</p>	<p>Основни ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и прикаже број на датом полуправој 1MA.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1MA.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1MA.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1MA.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде</p> <p>Разломци 1MA.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $\frac{1}{n}$ ($n < 10$) и препозна његов графички приказ 1MA.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине</p> <p>Средњи ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, предходни, следећи број) и разуме декадни бројевни систем 1MA.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју 1MA2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза 1MA2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције 1MA2.1.5. уме да решава једначине</p> <p>Разломци 1MA.2.3.1. уме да препозна разломак $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10, a < b$) када је графички приказан на фигури подељеној на b делова 1MA.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $\frac{1}{n}$ ($n < 10$)</p> <p>Напредни ниво Природни бројеви и операције са њима 1MA.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1MA.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени 1MA.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет 1MA.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми 1MA.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом</p> <p>Разломци</p>

				<p>Фебруар Мај Јун</p> <p>1МА.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10$, $a < b$)</p> <p>1МА.3.3.2. зна да израчуна део $\frac{a}{b}$ ($b \leq 10$, $a < b$) неке целине и користи то у задацима</p>
2.	4	6	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<p>Фебруар март</p> <p>Основни ниво Мерење и мере 1МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкихитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама 1МА.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl,ml) 1МА. 1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg,t) 1МА. 1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме</p> <p>Средњи ниво Мерење и мере 1МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкихитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1МА.2.4.2.зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама 1МА.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање 1МА.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање 1МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставнијих задатака и уме графички да представи дате податке</p> <p>Напредни ниво Мерење и мере 1МА.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година,век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама 1МА.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности 1МА.3.4.3. претвара јединице за мерење масе</p>
3.	10	20	ПОВРШИНА	<p>Септембар Новембар Април Мај Јун</p> <p>Основни ниво Геометрија 1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг,троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа, и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1МА.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p> <p>Средњи ниво Геометрија 1МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1МА.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе 1МА.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1МА.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>Септембар Новембар Април Мај Јун Април</p>

				Мај јун	1МА.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадрата и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама Напредни ниво Геометрија 1МА.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање 1МА.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника 1МА.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника 1МА.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама 1МА.3.2.5. уме да израчуна запремину коцке и квадрата када су подаци дати у истим мерним јединицама
4.	0	8	ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ	Октобар Децембар Март јун	

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Ред. Бр. Наст. ТЕМЕ	Број часова		НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Врем. динам.	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/ области)
	За обраду	За Ост. Тип. часа			
1.	11	9	МОЈА ДОМОВИНА ДЕО СВЕТА	Септембар Октобар Мај јун	Основни ниво Држава Србија и њена прошлост 1ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике 1ПД.1.6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболи, становништво Друштво 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу Средњи ниво Држава Србија и њена прошлост 1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини 1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији 1ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора- рељефа, вода, климе- и делатности људи Друштво 1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама Напредни ниво Друштво 1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују
2.	9	5	СУСРЕТ СА ПРИРОДОМ	Новембар Децембар	Основни ниво Жива и нежива природа 1ПД.1.1.1. прави разлику између живе и неживе природе 1ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу 1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића 1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања

				<p>Новембар</p> <p>Децембар</p>	<p>1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића</p> <p>1ПД.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима</p> <p>Средњи ниво</p> <p>Жива и нежива природа</p> <p>1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима</p> <p>1ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи</p> <p>1ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића</p> <p>1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића</p> <p>1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту</p> <p>1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Жива и нежива природа</p> <p>1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима</p> <p>1ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића</p>
3.	8	3	ИСТРАЖУЈЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ	<p>Фебруар</p> <p>Март</p> <p>Фебруар</p> <p>Март</p>	<p>Основни ниво</p> <p>Материјали</p> <p>1ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта</p> <p>1ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала</p> <p>1ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке</p> <p>1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност</p> <p>1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p> <p>1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха</p> <p>Кретање и оријентација у простору</p> <p>1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама</p> <p>1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти</p> <p>1ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца</p> <p>1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век</p> <p>1ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара</p> <p>Средњи ниво</p> <p>Материјали</p> <p>1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање</p> <p>1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава</p> <p>1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису</p> <p>1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p> <p>1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала</p> <p>1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали</p> <p>Кретање и оријентација у простору</p> <p>1ПД.2.4.1. зна да кретање тла зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела</p> <p>1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски</p> <p>1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља</p> <p>1ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода</p> <p>1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена</p> <p>Напредни ниво</p> <p>Материјали</p> <p>1ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на</p> <p>1ПД.2.4.1. појаве у природи</p>

				Фебруар Март	1ПД:3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу Кретање и оријентација у простору 1ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова
4.	8	3	РАД, ЕНЕРГИЈА, ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА	Фебруар Март	Основни ниво Екологија 1ПД.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе 1ПД.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе Средњи ниво 1ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе 1ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса 1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити
5.	9	7	ОСВРТ УНАЗАД- ПРОШЛОСТ	Април Мај Јун	Основни ниво Држава Србија и њена прошлост 1ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости 1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости 1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их Средњи ниво 1ПД.2.6.4. зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности 1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад 1ПД.2.6.6. познаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода 1ПД.2.6.7. препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч Напредни ниво 1ПД.3.6.1. зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА РЕДОВНЕ НАСТАВЕ		бр. часова за				стандарди		
р.бр	Наставне теме	обраду	утврђивање	провера	свега	основни ниво	средњи ниво	напредн и ниво
1.	Unit 1: Welcome back	2	2		4			
2.	Unit 2: Happy families	3	5		8			
3.	Unit 3: Food, food, food	3	5		8			
	Provera				1			
4.	Unit 4: A day at the zoo	3	5		8			
5.	Unit 5: In the town	3	5		8			
6.	Unit 6: Just for fun	3	5		8			
	Provera			1	1			
7.	Unit 7: People at work	3	5		8			
8.	Unit 8: What's the weather like?	3	5		8			
9.	Unit 9: What happened?	3	5		8			
	Provera			2	2			
	СВЕГА ЧАСОВА	26	42	4	72			

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

По препоруци Савета родитеља, Наставничко веће школе за сваку школску годину утврђује списак предмета који ће се изучавати као Изборни предмети/ Изборни програми. Ученицима ће на почетку школске године бити понуђени следећи предмети:

Од I до IV разреда:

а) Обавезни изборни предмети:

-Верска настава

-Грађанско васпитање

б) Остали изборни предмети (од II до IV разреда):

- Народна традиција

- Чувари природе

- Од играчке до рачунара

IV разред

Обавезни изборни предмет

- изабрани спорт: атлетика, фудбал и рукомет

Ученици I разреда се на почетку школске године путем анкетног листа опредељују за један од обавезних изборних програма: Верску наставу или Грађанско васпитање. Изабран обавезан изборни предмет ученик изучава за време целог циклуса (од I - IV, разреда). Ученицима од II до IV разреда биће понуђена три наведена изборна програма под тачком б). Они се опредељују за један и изучавају га током целе школске године.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

- I РАЗРЕД -

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Општи циљ предмета Грађанско васпитање, *Сазнање о себи и другима 1*, је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика првог разреда основне школе.

На реализацији овог предмета разликујемо неколико основних задатака:

- олакшање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције
- Подстицање развоја сазнања о себи, о сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету и особености, самопоштовања и самопоуздања;
- Проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учења техника за превладавање непријатних емоционалних стања; учење видова самоповређивања без агресивности и уз уважавање других;
- Подстицање групног рада, споразумевања и сарадње;
- Развијање комуникативне способности, и конструктивног разрешавања сукоба са вршњацима и одраслима;
- Развијање креативног изражавања;
- Упознавање ученика са дечијим правима и
- Подстицање и оспособљавање за активну партиципацију у животу школе, при чему је битно да све што ученици раде, раде из унутрашње, позитивне мотивације а не због принуде и послушности засноване на страху.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Радионице:

1. Први сусрет родитеља, ученика и водитеља
2. Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада
3. Свест о себи (1)
4. Свест о себи (2)
5. Времплов (лични континуитет)
6. Моје место за опуштање
7. Моје бриге (шта ме брине)
8. Комуникација осећања
9. Комуникација и неспоразуми (1)
10. Комуникација и неспоразуми (2)
11. Неспоразуми са родитељима
12. Увредљиви надимци
13. Тужакање
14. Сарадња (1)
15. Сарадња (2)

16. Снови (1)
17. Снови (1)
18. Мој бес (1)
19. Мој бес (1)
20. Конfliкти
21. Страхови (1)
22. Страхови (2)
23. Туга
24. Моје жеље
25. Ја кад порастем
26. Ја и како ме виде други
27. Пријатељство
28. Тајни пријатељ
29. Љубав
30. Права деце
31. Школа какву желим
32. Да кажем слободно
33. Право на игру
34. Евалуација – промене у мени
35. Презентација резултата рада родитељима

ВЕРСКА НАСТАВА

- I РАЗРЕД -

I ЦИЉЕВИ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ:

- Циљ наставе православног катихизиса је да ученици прихвате да је постојање израз заједништва личности, а да личност постоји само у заједници слободе са другом личношћу.
- Пружање целовитог православног погледа на свет и живот уважавајући две димензије: историјски хришћански живот и есхатолошки (будући) живот.
- Упознавање ученика са вером и духовним искуствима сопствене цркве.
- Да се ученицима пружи религијски поглед на свет и живот, да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве.

II ЗАДАЦИ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ:

Ученици треба да:

- уоче да се кроз слободни однос љубави према некоме или нечему тај неко или нешто конкретизује.
- уоче да љубав човека према другим људима и природи њима даје непоновљиву вредност и постојање.
- уоче да од онога кога заволимо зависи наше постојање.
- науче да је човек икона Божја управо због тога што може да друга бића чини непоновљивим

III САДРЖАЈ ПРОГРАМА:

1. Човек је икона Божја (човек има својство да љубављу чини нешто да постоји, слично као што то може Бог).
2. Бог је заједница личности Оца и Сина и Светих Духа (биће као заједница, као љубав).
3. Човек као биће заједнице.
4. Бог је из љубави створио свет заједно са Сином и Духом.
5. Исус Христус је посредник између Бога и створене природе.
6. Црква је заједница свих људи и целе природе.
7. Православна иконографија показује свет и човека у заједници с Богом.

НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Наставе Православног катихизиса за први разред основне школе

1. Сусрет и упознавање катихете и ученика, упознавањг са садржајгма програма и начином рада
2. Објашњење крштења - обрада
3. Објашњење појма и опис тока Литургије - обрада
4. Опис евхаристијских дарова и причешћивање - обрада
5. Опис учешћа свих и сваког у Литургији - обрада
6. *Обнављање обрађеног градива*
7. Литургија, дело свих и приношење свега - обрада
8. *Опис учесника у Литургији и свих евхаристијских дарова - обнављање*
9. Објашњење епископа као првог на Литургији - обрада
10. Тело човека као једно у многим и мноштво у једном — обрада
11. Поређење односа између чланова Цркве и удова на човечјем телу- обрада
12. Црква - Тело Христово - обрада
13. *Обнављање ообрађеног*
14. Исус Христос као посредник измеђи Бога Оца и људи - природе обрада
15. Црква заједницаљубави - обрада
16. *Обнављање обрађеног*
17. Библијска повест о стварању света - обрада
18. Јединство људског рода и јединство света - обрада
19. *Обнављање обрађеног*
20. Свет као наш дом и наше тело обрада
21. *Развијање идеје јединства човека и живог света — понављање*
22. *Обнављање обрађеног*
23. Христова љубав према људима и свету обрада
24. Љубав као човекољубље - обрада
25. *Обнављање обрађеног*
26. Човек и природа у заједници љубави - обрада
27. *Љубав према људима-љубав према богу - понављање*
28. Човек домаћин света свештеник пророде - обрада
29. *Обнављање обрађеног*
30. Христос - узор и извор вредности сваког људског бића - обрада
31. Литургија - место и време сједињења са Христом - обрада
32. *Систематизација обрађеног*
33. Рад као служење а не као стицање средстава за потрошњу - обрада
34. *Шта бисмо највише желели да радимо да бисмо служили другим људима*
35. *Понављање обрађеног*
36. *Ми на распусту.*

II РАЗРЕД

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

(1 час недељно 36 годишње)

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Општи циљ предмета Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.

Задаци су:

- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима;
- подстицање самосвести, самопоштовања и уважавања других;
- оспособљавања ученика да препознају и разумеју споствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност;
- развијање комуникативних способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације;
- оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању;
- развијање креативног изражавања;
- оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и споствено место у њему;
- оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и буду способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- развијање основних људских вредности.

Наставна средства: 30 листова А4 формата по ученику, 40 комада картончића у боји, 20 картона А4 формата, фломастери и бојице за сваког ученика, селотејп, маказе, лепак.

Наставне методе: рад у групи (10 до 15 ученика), рад у мањим групама, рад у паровима.

Облици рада: интерактивне радионице са фокусом на симболичком изражавању у размени у круг, искуствено учење, игровни контекст.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

I Тема - Подстицање групног рада, договарања и сарадње са родитељима

1. Радионица: Сусрет родитеља, наставника и ученика
2. Радионица: Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада

I Тема - Подстицање развоја самосвести, самопоштовања и уважавања других.

1. Радионица: Репоретри
2. Радионица: Поносим се што
3. Радионица: Изражавање захвалности другоме

III Тема - Оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе.

1. Радионица: Речника осећања
2. Радионица: Како се ко осећа
3. Радионица: О стиду и срамоти
4. Радионица: Љубомора
5. Радионица: Кривица
6. Радионица: Ја и љубав
7. Радионица: Моје потребе

IV Тема - Развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације.

1. Радионица: Како да кажем
2. Радионица: Слушање и неслушање
3. Радионица: Да ли се чујемо
4. Радионица: Чујем ти срце

V Тема - Оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба о вршњачком посредовању.

1. Радионица: Кадја нећу
2. Радионица: Посредовање у сукобу између дечака и девојчица
3. Радионица: Посредовање у сукобу између ученика истог пола
4. Радионица: Посредовање у сукобу између родитеља и деце

VI Тема - Оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у шему.

1. Радионица: Породично стабло
2. Радионица: Жирафе у учионици
3. Радионица: Шта се коме допада
4. Радионица: Шта можемо да урадимо

VII Тема - Оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и буду способни да активно учествују у њиховом остваривању.

1. Радионица: Дечја права
2. Радионица: Моја одговорност
3. Радионица: Кад деца крше дечја права
4. Радионица: Кад родитељи крше дечја права
5. Радионица: Кад одрасли у школи крше дечја права
6. Радионица: Различити смо али су нам права иста

VIII Тема - Развијање и неговање основних људских вредности.

1. Радионица: Ја то већ умем
2. Радионица: Шта кад се то деси
3. Радионица: Мој омиљени јунак из приче, бајке, филма
4. Радионица: Сарадња

IX Тема - Евалуација.

1. Радионица: Ја пре, ја после
2. Радионица: Презентација рада родитељима

- ВЕРСКА НАСТАВА -

- II РАЗРЕД -

I ЦИЉЕВИ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ:

*

Циљ наставе православног картихизиса у II разреду основне школе јесте да ученици прихвате постојање кроз заједништво личности, а да личност постоји само у заједници слободе са другом личношћу.

II ЗАДАЦИ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ:

- да ученик уочи да литургија није обичан догађај.
- да ученик уочи да се на литургији појављује Бог као заједница личности: Оца, Сина - Светог Духа.
- да упозна структуру литургије.
- да разликује радње на литургији.
- да уочи да је Исус Христос присутан на литургији као плод наше љубави према њему.

III САДРЖАЈ ПРОГРАМА:

1. Бог је заједница личности Оца, Сина и Светог Духа.
2. Литургија као икона будућег света, Царства божјег.
3. Литургија - откривање Бога:
  - литургијско искуство;
  - личности;
  - слободе;
  - љубави;
  - Бог као биће заједнице.
4. Структура литургије - цркве: епископ, свештеници, ђакони, народ.
5. Литургија је присуство Христово и ишчекивање доласка Христовог
6. Православна иконографија.

IV ОПШТЕ НАПОМЕНЕ:

У току године пре свих великих празника, како Господњих, тако и Борогодичних и светитељских, треба упознати ученике са историјом настанка празника и садржином догађаја који се слави. Код светитељских празника посебну пажњу треба обратити на српске светитеље: Св. Саву, Св. Симеона, на празник Видовдан. Ученици треба да се упознају са личностима светитеља које славе као Крсну славу.

НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Наставе Православног катихизиса за други разред основне школе ТЕМА: ЛИТУРГИЈА

1. Сусрет и упознавање катихете и ученика
2. Литургија - обрада
3. Литургија- опис тока и делова - обрада
4. Литургија - сабирање заједнице - обрада
5. Литургија - заједница слободе -^ обрада
6. Слобода се у Цркви поистовећује са заједницом - обрада
7. Литургија - заједница у којој постоје различите службе - обрада
8. Литургијске службе: епископ, свештеник, ђакон и народ - обрада
9. Литургијске службе су међусобно повезане - обрада
10. *Понављање обрађених наставних јединица*
11. Епископска служба - обрада
12. Различитост службе у Цркви извире из њиховог међусобног односа - обрада
13. Литургијске службе - дар Божји људима - обрада
14. Литургија нам открива Свету Тројцу и њихов начин постојања: Оца , Сина и Светог Духа - обрада
15. *Понављање обрађених наставних јединица*
16. Литургија показује да се постојање поистовећује са заједницом- обрада
17. Љубављу препознајемо Бога у човеку - обрада
18. Човек постаје непоновљиво биће- личност у заједници љубави са другим човеком, тј. У Литургији - обрада
19. Литургија - и присуство Христово и очекивање његовог другог доласка - обрада
20. Организовање изложбе поводом школске скаве Светог Саве
21. *Понављање у оквиру наставне теме*

ТЕМА: ПОСТОЈАЊЕ ПРИРОДЕ ЈЕ ИЗРАЗ ЉУБАВИ БОГА И ЧОВЕКА

22. Бог из љубави ствара природу и на крају човека - обрада
23. Бог из љубави ствара природу и на крају човека - обрада
24. Литургија - приношење дарова природе Богу . обрада
25. Литургија- приношење дарова природе Богу - обрада
26. *Понављање обрађених наставних јединица*
27. Природа ће вечно постојати ако постане део личне заједнице Бога и човека - о
28. *Понављање обрађеног*
29. Причешће — обрада

30. *Понављање обрађеног*

31. *Понављање обрађеног и изложба ученичких радова*

ТЕМА: БОГ ЈЕ СТВОРИО СВЕТ ДА СА ЊИМ ИМА ВЕЧНУ ЗАЈЕДНИЦУ
ЉУБАВИ ПРЕКО ЧОВЕКА

32. Литургија - свет у малом - обрад

33. Литургија - свет у малом - обрад

34. *Понављање и излет у природи*

35. и 36. Понављање обрађених наставних тема

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

Разред: ДРУГИ Годишњи фонд: 36 часова Недељни фонд: 1 час

Циљеви и задаци предмета:

- Усвајање знања о фолклорним празницима, биљкама, хлебовима, настањеног и ненастањеног простора, структуром традиционалне куће;
- Упознавање разлике између отвореног затвореног простора;
- Упознавање разлике између настањеног и ненастањеног простора;
- Упознавање различитих облека станавања: пећина, кућа, село, варош, град;
- Упознавање елементарне структуре традиционалне куће;
- Тежиште рада је на продубљивању и проширивању знања која су ученици понели од куће.

ОРИЈЕНТАЦИОНИ САДРЖАЈ ПРОГРАМА I - ТЕМА: Биљке -

6 часова

1. Сакупљање, разврставање и припрема биљака за израду хербаријума: пресовање, сушење, израда хербаријума чаробног биља (ружа, папрат, расковник, бели лук), лековитог биља (нана, мајчина душица, камилица, ртањски чај, жалфија, сена, вранина трава, кантарион, пелењн, хајдучка трава, бели слез...), писање кратких тестова испод узорака у хербаријуму -
2. Читање кратких прича о биљкама: Расковнику, Дану и ноћи, Ружи, Дрену, Белом луку, Папрати - 1 час
3. Шта знам о лековитим травама? - 1 час

II- ТЕМА: Кућа -

1. Од пећине до солитера - 1 час
2. Град, село некад и сад, старо - ново - 1 час
3. Израда макета објеката за станавање: шатора, сојенице, брвнаре -2 часа
4. Од темеља до крова:
  - Избор места за изградњу куће,
  - Капија, ограда,
  - Темељ, подрум, врата, прозори, таван, кров, димњак - 1 час
5. Мајстори зидари - 1 час

6. Усељење у нову кућу -1 час
7. У кући и око ње - предмети у кући: совра,столовача, букара, руконоша, тигањ,лопар,вериге, котлић,наћве, сланик... - 1 час
8. Огњиште као центар куће: окупљања породице, култа предака -1 час
9. Култни хоризонт куће - горе икона, доле кревет - 1 час
10. Вода - извор, бунар,корито, чесма - доношење воде за потребе у кући: пиће, посуђе, прање, место за воду - 2 часа
11. Кућа без тоалета, купатила, веш машине -1 час
12. Прање веша у прошлости - место (на реци, потоку), начин, средства- 1 час
13. Потапање вуне и конопље -1 час
14. Осветљење у кући пре електричне струје: огњиште као осветљење у кући, луч, свећа... 1 час
15. Помоћни објекти: Вајат, амбар, млекар,чардак - 1 час
16. Израда помоћних објеката од материјала из комплета - 2 часа
15. Сеоско двориште - економске зграде: штала, кош, сеник, дрвара, пушница, обор, тор, остава,трап, кокошињац... 1 час
16. Кућа до куће , село и град: разликовање мушких и женских радова на селу у поређењу са градом - 1 час
17. Упознавање живог света везаног за човека 1 час
18. Домаће животиње- стока, живина 1 час
19. Дивље животиње - опасне: вук, медвед, дивљи вепар... 1 час
20. Дивље животиње - безопасне: јелен, срндаћ веверица, твор... 1 час
21. Дивље животоње - штеточине: лисица, ласица, јазавац,зец... 1 час
22. Дивље животиње- амбивалентне: змија отровница, змија чуваркућа, видра, мунгос... 1 час
23. Народне мудрости о животињама (вук, лисица...) - истраживачки рад 3

Начин остваривања програма:

При реализацији програма Народне традиције неопходно је водити рачуна о три основна параметра:

- Предметни параметар: Оно што се изучава у овом предмету је традицијска култура и састоји се се у усменом преношењу знања и података са колена на колена. Традицијску културу чине споменици духовне и материјалне природе.

- Наставни параметри: Два су основна вида: практични и теоријски. Практични вид наставе подразумева додир ученика са објектима који чине традицијску културу. Теоријски вид даје тумашење одређене обичајно - обредне праксе. У првом и другом разреду теоријски вид треба замењивати што чешће практичним видом и фолклорним текстовима.

Амбијентални параметри: Реализација програма зависи пре свега од места (амбијента) где се школа налази. Треба користити максимално локалне ресурсе.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ - САЗНАЊЕ О СЕБИ И ДРУГИМА

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

Годишњи фонд: 36 часова Недељни фонд: 1 час

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

- Подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика, изградња сазнања и умења, способности и вредности неопходних за формирање аутономне, оидговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.
- Подстицање групног рада, договарања и сарадње са другима;
- Оспособити ученике да препознају сопствене потребе и потребе других и да остварују своје потребе не угрожавајући друге;
- Развијање свести о уважавања других и превазилажења стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, порекло;
- Оспособљавање ученика за ненасилно решавање сукоба;
- Развијање појма пријатељства;
- Упознавање дечјих права и активно учествовање у њиховом остваривању;
- развијање и неговање еколошке свести;
- Неговање основних људских вредности и моралног расуђивања;

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

ТЕМА: Договори сарадња са еришњацима и одраслима - 2 часа

ТЕМА: Уважавање различитости и особености - 9 часова

ТЕМА: Пријатељстед и моралне дилеме у вези са тим - 5 часов

ТЕМА: Појединац и заједница - правила која регулишу живот у заједници - 9 часова

ТЕМА: Заштита од насиља - ненасилно решавање сукоба - 3 часа

ТЕМА: Развијање моралног расуђивања - 4 часа

ТЕМА: Развијање еколошке свести - 3 часа

ТЕМА: Евалуација - 1 час

РАДИОНИЦЕ КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

1. Радионица: Сусрет родитеља ,наставника и ученика
2. Радионица: Упознавање ученика са садржајем предмета и начино рада
3. Радионица: Уважавање различитости и особености;
4. Радионица: У свету игара
5. Радионица: А шта кад се појави Небојша?
6. Радионица: Има ли истине у томе?
7. Радионица: Искључивање.
8. Радионица: Кад је тешко разумети?
9. Радионица: Изненати пажњом.
10. Радионица: Брат и сестра.
11. Радионица: Нисмо вршњаци, па шта?
12. Радионица: Три пријатељице,
13. Радионица: Изневерена очекивања.
14. Радионица: Услов.
15. Радионица: Трша,
16. Радионица: Пријатељства.
17. Радионица: Један обичан дан.
18. Радионица: Чишћење грашка.
19. Радионица: Место за игру.
20. Радионица: Ја бирам.
21. Радионица: Кућни ред школе.
22. Радионица: Лоше оцене.

23. Радионица: Нервира ме кад..
24. Радионица: Редар.
25. Радионица: Демократија у разреду.
26. Радионица: Освета.
27. Радионица: Кажњавање.
28. Радионица: Батине.
29. Радионица: Разбијени прозор.
30. Радионица: Заборављени експрес лонац.
31. Радионица: Утакмица.
32. Радионица: Добро дрво.
33. Радионица: Изненади пажњом.
34. Радионица: Евалуација програма и презентација резултата рада.

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

Оперативни задаци:

Оперативни задаци наставе правослоавног катихизиса у трећем разреду су да ученици:

- уоче да конкретни људи као личности нису постојали пре него су се родили;
- Упознају да је бог из љубави створио свет за вечност;
- Уоче да је Бог створио свет конкретних врста;
- Запазе да је Бог на крају свега створио човека као личност;
- Уоче разлику између природе и личности код човека;
- Уоче да се структура створеног света огледа у Литургији.

Садржај програма:

- Бог је створио јединствени свет и то као многе конкретне врсте ни из чега;
- Последице створености по природу и њено постојање;
- Стварање човека на крају свега створеног по икони и подобју Божјем;
- Евхаристија као свет у малом. Литургија као сједињење свих створења преко човека Исуса Христа с Богом Оцем;
- Стварање света и човека у православној иконографији.

Опште напомене:

У току сваке године пре свих великих празника, како Господњих, тако Богородичних и светитељских треба упознати ученике са историјом настанка празника и садржином догађаја који се слави. Када је реч о светитељским празницима посебну пажњу треба обратити светитељима: Светом Сави, Светом Симеону, Видовдану. Ученике треба упознати са личностима светитеља које славе као Крсну славу.

Пре почетка Васкршњег поста треба упознати ученике са његовом садржином и циљем као и са богословском подлогом поста и његовом важношћу за човека

НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ Наставе православног катихизиса за трећи разред основне

школе

1. Увод - упознавање ученика са програмом и методама рада
2. Свет је створен ни из чега — обрада
3. *Понављање*
4. Стварање различитих врста - обрада
5. *Понављање*
6. Човек - врхунац Божјег стварања - обрада
7. *Понављање*
8. Бог ствара свет слободно - обрада
9. Бог је створио свет из љубави и жели да он вечно постоји - обрада
10. *Понављање*
10. Бог се брине о свету - обрада
11. Конкретност врста и њихова раздљивост - обрада

12. Раздљеност бића и њихова пропадљивост - обрада
13. Стварање човека као иконе подобија Божјег - обрада
14. *Понављање*
15. Човек - Свештеник твари - обрада
16. Човек је по природи створен и не може да постоји без заједнице са Богом — обрада
17. *Понављање*
18. Личност као заједница љубаву - обрада
19. Личност као заједница љубави - обрада
20. *Понављање*
21. Литургија - заједница љубави - обрада
22. Литургија - заједница са људима и Богом - обрада
23. *Понављање*
24. Твар у Литургији - обрада
25. *Понављање*
26. Евхаристија - свет у малом - обрада
29. *Понављање*
30. Евхаристија - сједињење створења преко човека са Богом Оцем - обрада
31. *Понављање*
32. Брига за творевину (екологија) са православног становишта - обрада
33. *Понављање*
34. Стварање света и човека у православној иконографији - обрада
35. *Понављање*

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

Разред: трећи

Фонд часова: 36 (1 час недељно)

Циљ и задаци предмета:

- Развијање знања о фолклорним празницима, биљкама, хлебовима и кући- дому;
- Познавање разлика између отвораног и затвореног простора (ливада-кућа);
- Упознавање различитих традиционалних заната у окружењу и стицање елементарних знања о њима;
- Упознавање са фолклорним веровањима као пратећим формата традиционалних заната;
- Упознавање обичајно-обредних облика везаних за традиционалне занате;
- Схватање значаја о чувању и неговању традиционалних заната.

У трећем разреду и даље се продубљује, проширује и систематизује знање ученика које су понели од куће или стекли у предходна два разреда изучавајући овај предмет. И даље треба наставити са развијањем тема:

- Питај своју баку;
- Радови и празници;
- Зимски хлебови и пролећно биље;
- Биљке;
- Кућа.

Тежиште рада треба ставити на обради нове теме Традиционални занати.

Учитељи који реализују програм у трећем разреду у обавези су да тему Традиционални занати повежу са темама Наше наслеђе, Материјали и њихова употреба, Људска делатност из области Природа и друштво.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА НАРОДНЕ ТРАДИЦИЈЕ У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ

1. ТЕМА: Питај своју баку - 6 часова

1. Бајке, легенде, пословице, успаванке, разбрајалице моје баке
2. Одећа и обућа наших бака
3. Украси наших бака
4. Песме и игре из времена наших бака
5. Стари обичаји из времена наших бака
6. Ручни радови - домаћа радиност наших бака

2. ТЕМА: Радов и празници - 5 часова

1. Народни обичаји уз бербу жита и грожђа
2. Засејавање жита уочи Божића
3. Празник Христовог рођења - Божић
4. Остали породични празници: славе, крштења, рођендани...
5. Обичаји у којима смо учествовали.

3. ТЕМА: Зимски хлебови - 2 часа

1. Процес добијања хлеба
2. Мешење славског колача и посебних хлебова

4. ТЕМА: Пролећно биље - 4 часа

I. Биљке у народној традицији - мистична својства биљака 2_, Биљке улечењу болести 3_, Приче и песме о биљкама 4. Игре у природи некад и сад

5. ТЕМА: Традиционални занати - 19 часова

1. Пекар — пекара
2. Посластичар - посластичарница
3. Воденичар - воденица
4. Млинар - млинара
5. Ковач - ковачница
6. Колар, сарач
7. Кројач - кројачница
8. Ткач - ткаља, разбој, преслица, вретено
9. Јорганџија

10. Вуновлачар - вуновлачара
11. Обућар - опанчар
12. Крзнар - ћурчија
13. занати некад и сад
14. Традиционални занати села и града
15. Традиционална занатска производња насупрот фабричкој
16. Посете занатским објектима у месту и околини (Ови часови се могу реализовати у месту, на излетима и екскурзијама).

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ - САЗНАЊЕ О СЕБИ И ДРУГИМА

Разред: ЧЕТВРТИ Годишњи фонд: 36 часова Недељни фонд: 1 час

Циљ и задаци програма: У реализацији овог програма разликују се неколико групе задатака:

- Задаци за разумевање и усвајање појмова: дечја и људска права и слободе; разумевање појма индентитет; разумевање појма одговорности; познавање обележја своје културе; познавање појма једнакости (расних, културних, националних, верских и др); разумевање значења права и правде; разумевање значења појмова мир, сигурност, стабилност; познавање обележја демократије.
- Задаци који се односе на вештине и способности: Примена појмова у комуникацији; критичко мишљење; јасно исказивање личних ставова; самостално доношење одлука и извођење закључака; истраживање; тимски рад; ненасилно решавање сукоба; учешће у процесу одлучивања.
- Задаци који се односе на ставове и вредности: Приврженост демократским начелима и поступцима; мирољубиво решавање проблема; заступање својих и туђих права; преузимање одговорности за своје поступке; заинтересованост за свет око себе; саосећање са другима и помоћ онима који су у невољи; супростављање предрасудама, дискриминацији и неправди.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА:

I ТЕМА: Договарање и сарадња са вршњацима и одраслима - 2 часа

1. Родитељски састанак – 1 час
2. Уводни час - 1 час

II ТЕМА: Дечја права су универзална, једнака за све - 9 часова

1. Дрво дечјих права 1 час
2. Павимо рекламни штанд конвенције о дечјим правима - 4 часа

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Школска 2018/2019. – 2022/2023. година

---

3. Сви различити - сви једнаки - 1 час
4. Неправда је кад ... - 2 часа
5. Ставови о правди - 1 час

III - ТЕМА: *Заједно стварамо демократску атмосферу у одељењу - школи* - 6 часова

1. Права, дужности, правила - 1 час
2. Улога правилника, кућног реда школе - 1 час
3. Сви ми имамо предрасуде - 1 час
4. Да сам чаробњак ја бих - 1 час
5. Ставови о моћи - 2 часа

IV - ТЕМА: *Живим демократију, демократска акција* - 10 часова

1. Сукоби и превазилажење сукоба, преговарање - 1 час
2. Тимски рад - 2 часа
3. Да се чује наш глас - 1 час
4. Делујемо јединствено - 2 часа
5. Аргументујемо и заступамо наше интересе - 1 час
6. Тражимо закон за... - 3 часа

V - ТЕМА: *Људско биће је део целог сеета, развијање еколошке сеести* - 4 часа

1. Међузависност - 1 час
2. Мрежа живота - 1 час
3. Бринемо о биљкама и животињама - 2 часа

VI - ТЕМА: *Евалуација* - 5 часова

1. Ја пре, ја после - 2 часа
2. Презентација резултата рада током године - 3 часа

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА:

A) *Методе рада:*

- Истраживачке методе (пројекти, анализе);
- Интерактивне методе (дискусија, расправа, преговарање, дијалог, интервју, дописивање, прикупљање помоћи);
- Симулацијске методе (игра улога, симулација доношења одлука,

симулирање културних односа);

- Игровне методе (драматизација, игра улога из прича, игре опуштања);
- Стваралачке методе (идеје, израда новина, писање пиосама, писање прилога за новине, израда плаката, обраћање локалној самоуправи).

Б) Облици рада: Рад у пару; рад у групи; Рад у целом одељењу или великој групи; Индивидуални рад.

В) Простор, материјал за рад:

Простор: Учионица опште намене, седење у круг, групе 4 - 6 ученика.

Материјал: 30 листова папира А4 по ученику; 20 комада пакпапира; фломастери, бојице, маказе селотејп за сваког ученика.

ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

Успех из овог изборног предмета оцењује се ОПИСНО. Критеријуми за оцењивање:

- Процена остварених постигнућа,
- Запажање о ангажовању ученика у току наставе (заинтересованост и активност на часовима),
- Редовност у похађању наставе,
- Препоруке за даље напредовање.

ОЦЕНЕ: Веома успешан, Успешан

ВЕРСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

Годишњи фонд: 36 часова

Недељни фонд: 1 час

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

- Да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот.
- Чување и неговање сопственог верског и културног идентитета.
- Развија отвореност и однос према Богу и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а самим тим сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам.
- Изграђивање способности за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе.

- Развија тежњу за одговорном обликовању заједничког живота са другим људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене.
- Изгради свест о томе да Бог општи са светом кроз човека и Христа.
- Уочи да је Христос корпоративна личност.
- Запази да у Цркви нико не може да постоји сам за себе, без заједнице са свима.
- Стекне појам о бићу као заједници.
- Схвати да је извор сваког греха егоизам и индивидуализам.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Упознавање ученика са планом и програмом

1. Систематизација- кратко обнављање градива из претходних разреда
2. Свет створен да постане Црква
3. Свет је смртан ако је ван заједнице са богом
4. Обнављање
5. Црква је конкретна литургијска заједница
6. Обнављање
7. Литургијско јединство многих људи у Христу
8. Обнављање
10. Литургијско јединство природе и људи у Христу
11. Обнављање
12. Христос као литургијска заједница
13. Обнављање
14. Структура литургије - епископ, презвитери, ђакони, народ
15. Обнављање
16. Црква као икона будућег века - библијска основа / народ окупљен око Месије/
17. Обнављање
18. Црква као икона будућег века
19. Црква као икона будућег века
20. Обнављање
21. Првородни грех / библијска приповест/
22. Обнављање
23. Првородни грех као промашај - циљ због кога су човек и свет створени
24. Обнављање
25. Последице пада - смрт
26. Обнављање
27. Литургијска заједница са Богом - једини начин превазилажења смртности природе и човека

28. Обнављање
29. Врлина - начин живота у складу са Божјим промислом о свету и човеку
30. Обнављање
31. Црква у хришћанској архитектури - основни појмови и изглед
32. Обнављање
33. Црква у православној архитектури - православни храм и литургијска структура
34. Обнављање целокупног градива

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

Разред: ЧЕТВРТИ Годишњи фонд : 36 часова Недељни фонд: 1 час

Циљ предмета: Увођење ученика у ревитализацију традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне културе свог народа и народа у ужем и ширем окружењу. Задаци предмета: Усвајање елементарних знања о:

- разлици између фолклорног и актуелног окружења;
  - годишњем циклусу;
  - продубљивању знања о фолклорним празницима, биљкама, кући, занатима.
  - традиционалним облицима транспорта и транспортним средствима;
  - музичким инструментима и њиховој улоги у традиционалној култури;
  - упознавање са носиоцима народне традиције;
  - схватање важности чувања и неговања народне традиције.
- САДРЖАЈ ПРОГРАМА:

I - ТЕМА: Традиционални облици транспортна и нгтранспортна средства 20 часова

1. Сувоземни унутрашњи саобраћај: пешачки саобраћај, колски саобраћај, занимања у сувоземном саобраћају - 4 часа
2. Трасирање, изградња и одржавање путева - 2 часа
3. Пратећи објекти на путевима: ханови, караван сараји - 2 час
4. Значајни путеви у прошлости - 1 час
5. Поштански саобраћај: голубови писмоноше, писмоноше, татари, телали..... - 2 часа
6. Саобраћај на води: транспорт водом, од балвана до брода, прелаз преко воде - брвно, скела, корпе, мостови... 3 часа
7. Посета објектима саобраћаја - 3 часа
8. Израда модела појединих саобраћајних средстава: сувоземног и воденог саобраћаја - 3 часа

II - ТЕМА: Народни музички инструменти - 10 часова

1. Врсте народних музичких инструмената: гусле, фрула, гајде, свирале од сламе, перја, црног лука, пиштаљке од врбове гране, "виолина" од кукурузовине, свирала од кукуте, тикве... - 2 часа
2. Израда традиционалних музичких инструмената од гушчјег пера, врбове гране, кукурузовине... - 3 часа
3. Маретијакли од којих су изграђени музички инструменти - 1 час
4. Улога музичких инструмената у обележавању годишњих циклуса (обреди и празници) и животног циклуса обичаја (рођење, крштење, свадба, испраћај у војску) 2 часа
5. Посета музејима; сакупљање примерака традиционалних инструмената и стварање завичајне збирке - 2 часа

III - ТЕМА: Носиоци народних традиција - 6 часова. Начини преношења народне традиције: усмени, писани и материјални садржаји - 2 часа

1. Начин чувања традицијске културе -1 час
2. Науке, друштва и установе које се баве чувањем и неговањем традицијске културе -1 час
3. Преношење садржаја народне традиције са садашњих времена на наредна поколења - 2 часа

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

- Избор садржаја за овај предмет препушта се учитељу. Приликом избора садржаја водити рачуна о повезаности ових тема са темама у предметима Спског језика, Природе и друштва, Музичке и ликовне културе.

Ученици треба да се само на појмовном нивоу упознају са наукама, друштвима и установама које се баве неговањем народне традиције као што су: етнологија, народна књижевност, историја, археологија, етномузикологија, музеји, САНУ, етно села, културно-уметничка друштва, друштво ткаља и др. Препоручује се изостанак теоретске наставе, а уместо тога покушати реконструкцију локалних и општих обичаја и обреда. Приликом реализације теме Народни музички инструменти, било би добро да ученици сами израде неке од инструмената и покушају на њима да свирају

На крају школске године планирани су часови за организовање изложби, приредби на којима би ученици показали која су знања стекли из овог предмета, које су материјалне садржаје прикупили у школској збирци.

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ – 4. РАЗРЕД

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ наставе изборног предмета чувари природе јесте развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, усвајање и примена концепта одрживог развоја и остваривање образовања о квалитету живота.

Задачи наставе предмета чувари природе су да ученици;

- развијају образовање за заштиту животне средине;
- развијају вредности, ставове, вештине и понашање у складу са одрживим развојем;
- развијају здрав однос према себи и другима;
- умеју да на основу стечених знања изаберу квалитетне и здраве стилове живота;
- примењују рационално коришћење природних ресурса;
- препознају изворе загађивања и уочавају последице
- стичу способност за уочавања, формулисање, анализирање и решавање проблема;
- развијају радозналост, активно учествовање и одговорност;
- поседују развијену свест о личном ангажовању у заштити и очувању животне средине, природе и биодиверзитета.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ

- Основни појмови из области животне средине
- Утицај човека на животну средину
- Концепт одрживог развоја
- Природна равнотежа
- Спровођење акција у заштити и очувању животне средине (мали пројекти)
- Вођење сопствене економије и економије природе (мали пројекти)
- Квалитетан и здрав стил живота (мали пројекти).

ПРИРОДНА БОГАТСТВА (РЕСУРСИ) И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ

- Природни ресурси (богатства) – дефиниција, подела и значај
- Обновљиви и необновљиви природни ресурси
- Жива бића као природни ресурс
- Одрживо коришћење ресурса

ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- Појам, извори и врсте загађивања
- Глобалне промене и глобалне последице
- Глобално загревање и последице
- Озонске рупе последице
- Смањење загађења од одпада. Рециклажа.

БИОДИВЕРЗИТЕТ – БИОЛОШКА РАЗНОВРСНОСТ

- Дефиниција и појам биодиверзитета
- Угрожавање биодиверзитета
- Нестајање врста и заштита

У Браничеву
27.6.2018.год.

Председник Школског одбора

Срђан Михаиловић

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Школска 2018/2019. – 2022/2023. година
